

RAMAZAN YÜCEL ÖNER

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SAĞ. BİL. ENST.

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İSTANBUL-2019

**T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

**SİNDİRİM SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARINDA
KULLANILAN TIBBİ ÇAY FORMÜLLERİ**

RAMAZAN YÜCEL ÖNER

**DANIŞMAN
PROF. DR. NUR TAN**

**FARMAKOĞNOZİ ANABİLİM DALI
FİTOTERAPİ PROGRAMI**

İSTANBUL- 2019

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAYI

İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Eczacılık Fakültesi, Farmakognozi Anabilim Dalı, Fitoterapi Programında Yüksek Lisans öğrencisi Ramazan Yücel ÖNER tarafından, Prof. Dr. Nur TAN'nın danışmanlığında hazırlanan "Sindirim Sistemi Rahatsızlıklarında Kullanılan Tıbbi Çay Formülleri" başlıklı tez aşağıdaki jüri üyeleri tarafından 09/08/2019 tarihinde yapılan Tez Savunma Sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı

Prof. Dr. Afife MAT

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Farmakognozi Anabilim Dalı**Jüri-Danışman**

Prof. Dr. Nur TAN

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Farmakognozi Anabilim Dalı**Jüri**

Prof. Dr. Leyla BİTİŞ

Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Farmakognozi Anabilim Dalı

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığı beyan ederim.

RAMAZAN YÜCEL ÖNER

İTHAF

Aileme ithaf ediyorum

TEŞEKKÜR

Tez konumun belirlenmesinde ve tez çalışmamın her aşamasında bana yardımcı olan, yıllarca sabır gösteren değerli hocam Prof. Dr. Nur Tan’a teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
BEYAN.....	İİİ
İTHAF.....	İV
TEŞEKKÜR.....	V
İÇİNDEKİLER	VI
TABLolar LİSTESİ.....	Vİİİ
ŞEKİLLER LİSTESİ	İX
SEMBOLLER / KISALTMALAR LİSTESİ	X
ÖZET	Xİ
ABSTRACT.....	Xİİ
1. GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. Sindirim Sistemi.....	3
2.1.1. Ağız.....	4
2.1.2. Farinks ve Özofagus (Yutak ve yemek borusu).....	4
2.1.3. Mide	4
2.1.4. İnce Bağırsak.....	5
2.1.4.1. İnce Bağırsağın Bölümleri (Şekil 2-3):	5
2.1.5. Kalın Bağırsak.....	6
2.1.6. Pankreas	7
2.1.7. Karaciğer.....	8
2.1.8. Safra Kesesi.....	8
2.2. Gastrointestinal Sistem Hastalıklarının Sınıflandırılması.....	9
2.3. Başlıca Sindirim Sistemi Rahatsızlıkları	13
2.3.1. Ülser	13
2.3.2. Gastroözefagial Reflü	14
2.3.3. Gastrit.....	15
2.3.4. Dispepsi.....	16
2.3.4.1. Non-Ülser Dispepsi.....	17
2.3.5. Konstipasyon (Kabızlık)	18

2.3.6. Kolon Hastalıkları	19
2.3.6.1. Ülseratif Kolit.....	19
2.3.6.2. Crohn Hastalığı	20
2.3.7. Diyare (İshal)	21
2.3.8. İrritabl Bağırsak Sendromu	22
2.3.9. Helicobacter'ler.....	22
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	24
3.1. Almanya'da Sindirim Sisteminde Rahatsızlıklarında Kullanılan Tıbbi Çay Reçeteleri	24
4. BULGULAR.....	28
4.1. Mide ve Bağırsak Hastalıklarında Kullanılan Tıbbi Çay Reçeteleri İncelemesi ...	28
4.2. Gastrointestinal Sistem Rahatsızlıklarında Sıklıkla Kullanılan Foeniculumvulgare İncelemesi	92
4.3. Türkiye'de Sindirim Sisteminde Rahatsızlıklarında Tercih Edilen Tedavi Yöntemleri	94
4.4. Türkiye'de ki Hekimlerin Sindirim Problemi Yaşayan Hastaları Tedavi Etme Yöntemleri	105
4.5. Türkiye'de ki Eczacıların Sindirim Sistemi Rahatsızlıklarında Kullanılan Tıbbi Çaylara Yönelimi	106
5. TARTIŞMA	107
KAYNAKLAR	109
HAM VERİLER	113
FORMLAR	114
ETİK KURUL KARARI	115
PATENT HAKKI İZNİ	116
İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI.....	117
ÖZGEÇMİŞ	118

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2-1: Gastrointestinal Sistem Hastalıklarının Sınıflandırılması.

Tablo 2-2: Sindirim Sistemi ve Karına Ait Semptomların ICD-10 Sınıflaması.

Tablo 2-3 : Dispepsi oluşturan hastalıklar.

Tablo 2-4: Fonksiyonel kabızlık

Tablo 2-5: Fonksiyonel kabızlık nedenleri.

Tablo 2-6: Ülseratif kolit ve crohn hastalığının ayırıcı tanı tablosu.

Tablo 2-7: Reçetelerde kullanılan drogların elde edildiği bitkilerin Latince isimleri.

Tablo 4-1: Bireylerin demografik özellikleri

Tablo 4-2: Fiziksel Aktivite ve Sağlık Öyküsüne Göre Dağılım Durumları

Tablo 4-3: Bireylerin Tanı Konulmuş Hastalık Durumları

Tablo 4-4: Bireylerin En Sık Belirttiği GIS Yakınmalarının Dağılımları

Tablo 4-5: Bireylerin Cinsiyetine Göre GIS Yakınmalarının Bulunma Durumları

Tablo 4-6: Bireylerin Beslenme Alışkanlıkları ile GIS Yakınma Durumlarının Dağılımı

Tablo 4-7: Yemek Yeme Hızına Göre GIS Şikayeti Bulunma Durumu

Tablo 4-8: GIS Yakınmalarında Besin ve Bitki Kullanımı

Tablo 4-9: Bireylerin Cinsiyetine Göre GIS Yakınmalarında Besin ve Bitki Kullanımı

Tablo 4-10: Bireylerin sindirim sistemi yakınmalarında kullandıkları besin ve bitkiler

Tablo 4-11: Bireylerin sindirim sistemi yakınmalarında kullandıkları besin ve bitkiler (devam)

Tablo 4-12: Bireylerin Geleneksel Tedavi Yöntemlerinde Kullandıkları Bilgi Kaynakları

Tablo 4-13: Kullanılan Bitkisel Ürünleri Temin Etme Yeri/Şekli

Tablo 4-14: Bireylerin Geleneksel ve Tamamlayıcı Tedaviye Yönelme Nedenleri

Tablo 4-15: Reçetede Teşhis ve Hasta Sayıları

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2-1: İnsan sindirim sistemi diyagramı.

Şekil 2-2: İnsan mide şematik diyagramı.

Şekil 2-3: İnsan ince bağırsak şematik diyagramı.

Şekil 2-4: İnsan kalın bağırsak şematik diyagramı.

Şekil 2-5: Mide, karaciğer, pankreas ve onikiparmak bağırsağının birbirleriyle bağlantıları.

SEMBOLLER / KISALTMALAR LİSTESİ

BfArM: Bundesinstitut für Arzneimittel und Medizinprodukte

ESCOP: European Scientific Cooperative on Phytotherapy

HPMC: Committee on Herbal Medicinal Products

EMA: European Medicines Agency

WHO: World Health Organization

BHC: British Herbal Compendium

Ph. Eur: European Pharmacopoeia

ICD: International Classification of Diseases

GÖR: Gastroözefagialreflü

REM: Rapid eye movement

GÖRH: Gastroözofagialreflü hastalığı

NUD: Non-ülser dispepsi

İBS: İrretabl bağırsak sendromu

GİS: Gastrointestinal sistem

ÖZET

Öner RY. Sindirim sistemi rahatsızlıklarında kullanılan tıbbi çay formülleri. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Farmakognozi ABD. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul 2019.

Amaç: Bu tez ile amaçlanan öncelikle sindirim sistemini doğru tanımak ve sık görülen sindirim sistemi problemlerini değerlendirerek tedavilerinde hastalığa en uygun tıbbi bitkilerin kullanımını sağlamaktır. Fitoterapide öncü ülkelerden biri olan Almanya ile Türkiye’de kullanılan sindirim sistemi rahatsızlıklarında kullanılan tıbbi çay formülleri karşılaştırmaktır.

Metot: Egbert Meyer’in eczacılar ve doktorlar için hazırladığı Tee-Rezepturen adlı el kitabında bulunan sindirim sistemi rahatsızlıklarında kullanılan tıbbi çay formülleri güncel bilimsel araştırmaların sonuçları ışığında düzenlenen monograf bilgilerini içeren veriler ile güncellenmiştir. Türkiye’de sindirim sistemi rahatsızlıklarında tercih edilen tedavi yöntemleri ile tıbbi çaylara yönelim incelendi.

Bulgular: Mide ve bağırsak hastalıklarında kullanılan tıbbi çayların dağılımı şu şekildedir. 69 adet mide rahatsızlığında kullanılan tıbbi çay reçetesi ile bir adet ağız ve boğaz hastalıklarının tedavisinde kullanılan tıbbi çay reçetesi ve 10 adet konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi incelenmiştir. Sindirim sistemi rahatsızlıklarında tıbbi çayların Türkiye’de tercih edilme oranının düşük olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Tıbbi bitkilerin geleneksel olarak kullanımına bağlı olarak günümüzde halen kullanılmakta olan birçok reçete vardır. Bunlardan bir tanesi tıbbi çay reçeteleridir ve bu konuda kanıta dayalı bilimsel veriler ışığında düzenlenmiş bir kaynak bulunmamaktadır. Yapılan bu yüksek lisans tezi ile ülkemizde sıklıkla tercih edilen tıbbi bitkilerin tıbbi çay olarak kullanımındaki bu eksikliğe yardımcı olması için tıbbi çay formülasyonları ve dozları güncel monograflar ışığında düzenerek standardizasyonu sağlanmaya çalışılmıştır. Yürütülen bu tez çalışmaları Türkiye’de sindirim rahatsızlıklarında kullanılan/kullanılabilecek tıbbi çayların doktorlar tarafından önerilme oranının çok düşük olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda eczanelerin temiz ve standardize drog elde etmesinin zor olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sindirim sistemi; tıbbi çay; formül; reçete; gastrointestinal sistem.

ABSTRACT

Öner RY. Medicinal tea Formulas used in digestive system disorders. İstanbul University, Institute of Health Science, Department of Pharmacognosy. Master of Degree Thesis. İstanbul. 2019.

Objective: The aim of this thesis is to examine, initially, human digestive system deeply and, according to concerned problem, to provide usage of specific medicinal plants on common digestive system diseases as treatments. In addition, it aims to compare medicinal tea recipes that are used for treatment on common digestive diseases in Turkey with Germany that is pioneer in the field of Phytotherapy.

Method: As methods, tea recipes for digestive healthcare, which are from the handbook for pharmacist and doctors called Tee-Rezepturen written by Edger Meyer, are updated with the data of current scientific results gathered from monograph information. The tendency of conventional treatment methods for digestive system diseases and the tendency of using medicinal tea are analyzed in Turkey.

Results: The divisions of medicinal tea recipes for stomach and intestine diseases are as follows: the number of the recipes for stomach diseases is 68, the number of the recipes for mouth and throat diseases is 1, the number of the recipes for constipation is 10. The findings show that the tendency to use medicinal tea to cure digestive system problems is low.

Conclusion: There are still lots of recipes that include medicinal plants used in conventional way. One of the recipes is using medicinal plants as tea, however, there is lack of scientific source of organized data about tea recipes. This masters' degree thesis aims to fill the gap about organized recipes information of medicinal plants used as teas and to standardize the formulas and dosage of commonly preferred medicinal tea recipes, according to current monograph data. This thesis determines that the ration of ordering medicinal teas to cure digestive system diseases by doctors is low. Additionally, it is observed that it is hard to produce standard and sterilized drugs in pharmacy shops.

Keywords: Digestive system, medicinal tea, formula, recipe, gastrointestinal system.

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Paleolitik Dönem (M.Ö 50.000-7.000) insanların bitkileri gıda, yakacak, silah, ilaç ve konut yapımı için kullandığı bilinmektedir (1). O dönemin insanları da zamanla bu etkileri fark etmişler, birçok bitkiyi sindirim sistemi şikayetlerinde kullanmaya başlamışlardır. M.Ö. 1550 yıllarına ait olduğu tahmin edilen Ebers papürüslerinde, 877 tane bitki reçetesi bulunduğu kayıtlıdır (2).

Günümüzde de Dünya genelinde ve Türkiye’de nüfusun büyük bir kısmında sindirim sistemi rahatsızlıkları görülmektedir (3). Bu rahatsızlıklar kronik ve akut olabilir. Rahatsızlıklarının tedavisi için insanlar geçmişte olduğu gibi bitkisel yöntemleri tercih etmektedir. Halk arasında kullanılan doğru yöntemler ve reçeteler olduğu gibi yanlış uygulamalarda mevcuttur. Doğru yöntem kullanılsa bile kullanılan droğun doğru bitki türünden elde edilmesi önemlidir. Aynı cins olsa dahi farklı türlerin kimyasal içerikleri arasında çok büyük farklılıklar olabilir. Bu durumdaki en büyük sorun içeriği bilinmeyen bu türler toksik bileşikleri yüksek oranda içerebilirler. Ayrıca birbirine dış görünüş olarak benzer ama içerik olarak farklı cins ve türler de vardır. Kullanılacak bitkinin kesinlikle bir uzman tarafından teşhis edilmesi gereklidir.

Doğru bitki ve drog seçiminden sonra doğru reçeteyi uygulamak önemlidir. Geleneksel olarak kullanımı olan ve günümüzde halen kullanılmakta olan birçok reçete vardır. Bunlardan bir tanesi tıbbi çay reçeteleridir. Avrupa’da uzun yıllardır kullanılan tıbbi çay reçeteleri mevcuttur. Birçok araştırma sonucunda istenilen farmakolojik etkisi en yüksek düzeyde ancak yan etkisi en az olan tıbbi bitkiler bulunup tercih edilmiştir. ESCOP ve Komisyon E tarafından pozitif monograf olarak değerlendirilen tıbbi bitkileri tercih etmek hasta sağlığı için güvenilirlik sağlamaktadır.

Komisyon E, 1978 yılında kurulan "Bundesinstitut für Arzneimittel und Medizinprodukte" nin (BfArM) bilimsel bir danışma kurulusudur. Komisyon, daha önce geleneksel, halk ve bitkisel tıpta kullanılan maddelerin ve ürünlerin onaylanması için bilimsel uzmanlık sunardı. Komisyon E, Almanya’daki lisanslı tıbbi reçete için bitkilerin güvenliğini ve etkinliğini değerlendiren 380 monografı derlemek ve yayınlamak için 1990’larda Almanya ve Almanya dışında yetişen ve kullanılan tıbbi bitkileri incelemiştir. Monograflar 1984-1994 yılları arasında Bundesanzeiger’de yayımlandılar. 1994’den beri güncellenmediler ancak hala geçerli sayılıyorlar.

Günümüzde Committee on Herbal Medicinal Products (HPMC) tıbbi bitkilerin incelemesi görevini üstlenmektedir (4). HPMC 1995 yılında kurulan European Medicines Agency (EMA) üyesidir.

Komisyon E, bir droğun endikasyon etkisi yan etkisinden daha fazla ise pozitif monograf olarak değerlendirip yayımlar. Bu yüksek lisans tezi kapsamında tıbbi çay reçetelerinde genellikle Komisyon E tarafından pozitif monograflarda değerlendirilmiş olan tıbbi bitkiler bulunmaktadır.

Bu tez ile amaçlanan öncelikle sindirim sistemini doğru tanımak ve sık görülen Sindirim problemleri değerlendirerek hastalığa en uygun tıbbi bitkilerin kullanımını sağlamaktır. Fitoterapide önemli çalışmaları olan Almanya ile Türkiye’nin tıbbi çaylara bakış açısı araştırmaktır. Almanya’da sindirim sistemi rahatsızlıklarında kullanılan tıbbi çay reçeteleri incelemektir. Türkiye’de görülen sindirim sistemi rahatsızlıkları

incelemek, hastaların tedavi olmak için ne kullandıklarını, nereye başvurduklarını araştırmak. Doktor ve eczacıların tıbbi çaylara yönelimini araştırmaktır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Sindirim Sistemi

Karbonhidrat, protein, yağ gibi besin maddelerinin yapı taşlarına parçalanmasına, sindirim adı verilir. Sindirim iki aşamada gerçekleşir (**Şekil 2-1**).

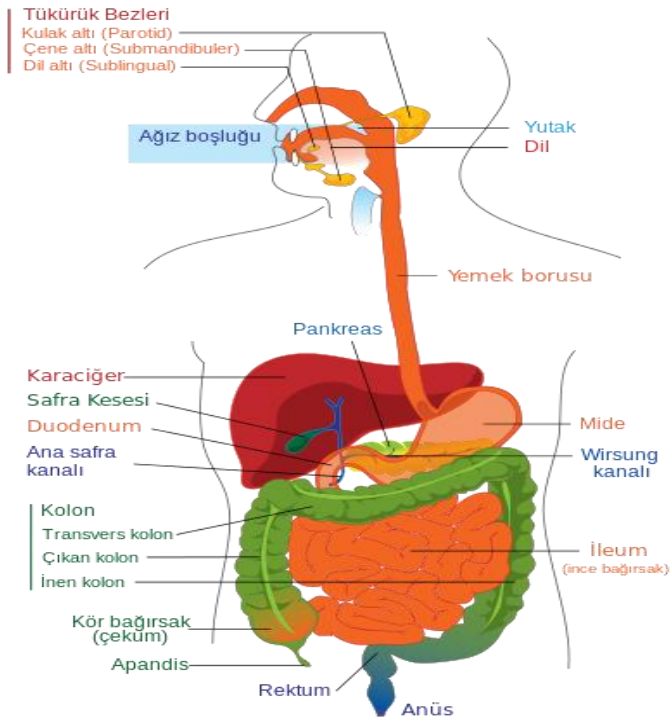
Mekanik Sindirim: Besinlerin dil, diş ve kaslar yardımı ile küçük parçalara ayrılmasıdır. Böylece besinlerin sindirim yüzeyi artırılır. İnsanda ağız ve midede gerçekleşir.

Kimyasal Sindirim: Enzim ve su kullanılarak besinlerin hücre zarından geçebilecek yapı taşlarına parçalanmasıdır. İnsanda ağız, mide ve ince bağırsakta gerçekleşir.

İnsanda sindirim sistemi; Ağız, yemek borusu, mide, ince ve kalın bağırsaktan oluşur. Tükürük bezleri, karaciğer ve pankreas sindirime yardımcı organlardır.

GİS'in temel fonksiyonu besin öğelerinin sindirilmesi, işlenmesi ve sindirilmemiş kalıntıların atılmasıdır (5). GİS aracılığı ile alınan besinler sindirim kanalı boyunca ilerler, sindirim salgıları ile büyük moleküller küçük moleküllere parçalanır, parçalanmış moleküller, su ve elektrolitler emilerek kan dolaşımına katılır (6, 7).

Gastrointestinal kanalın organları; ağız, farinks, özofagus, mide, ince bağırsaklar, kalın bağırsaklar, rektum ve anüstr (6). Gastrointestinal kanalın dışında kalan ancak sindirim için önemli olan yapılar ise; dişler, dudak, dil, çene, tükürük bezleri, pankreas, karaciğer ve safra kesesidir (8).

Şekil 2-1. İnsan sindirim sistemi diyagramı.

2.1.1. Ağız

Ağızda tükürük bezleri (çene altı, kulak altı, dil altı), dişler ve dil bulunur (9).

Ağız besinlerin vücuda girdiği bölümdür. Ağız yanaklar, dudaklar, dil, damak ve dişler tarafından çevrelenmiştir. Yanaklar ağzın yan duvarını oluşturur. Dudaklar ve çeneler gıdaları çiğnenebilir pozisyonda tutarak sindirime yardım eder. Dil çizgili kaslardan yapılmış olup nemlendirilmiş ve çiğnenmiş gıdaların bir bolus (topak halinde) olarak yutulmasına yardım etmek üzere farinkse iletilmesine yardım eder. Damak ağız boşluğunun tavanını oluşturur. Ön bölümü sert arka bölümü yumuşaktır. Arka bölümdeki çıkıntı küçük dili (uvula) oluşturur. Dişler maksilla ve mandibula kemiklerindeki oyuklara yerleşmiştir ve 3 parçadan oluşur. Mine, fildişi (dentin), dişözü (pulpa) dişi oluşturur. Süt dişi 20, daimi dişler 32 adettir (10).

Tükürük Bezleri: Kulak altı, dil altı ve çene altı olmak üzere, ağızda üç çift tükürük bezi bulunur. Bu bezlerin isimleri: Parotid; kulağın önünde ve altında, submandibular; mandibulanın alt ucunun altında sublingual; ağız tabanında dilin altındadır. Tükürük içerisinde amilaz, mukus, Na^+ ve Ca^{++} iyonları vardır. Tükürükte bulunan amilaz pişmiş nişastayı kimyasal olarak parçalayabilir (11).

2.1.2. Farinks ve Özofagus (Yutak ve yemek borusu)

Dil besinleri yutağa doğru iter. Bu sırada soluk borusu gırtlak kapağı ile kapatılır. Yutak ile mide arasında yemek borusu bulunur. Yutulan besinler yemek borusuna geldiğinde, yemek borusu peristaltik hareketlerle kasılarak besinin ilerlemesini sağlar (12).

Farinks, ağızdan özofagusa kadar olan bölümdür. Farinks gıda ve hava için ortak geçiş noktasıdır. Özofagus, farinksten mideye besin taşıyan 25 cm uzunluğunda tüp kanalıdır. Özofagus mukus olarak isimlendirilen sindirim salgısını da üretir. Özofagusun üst ucunda bulunan sfinkter hava geçişini engeller. Özofagusun alt ucunda bulunan sfinkter ve yakınlarındaki kaslar mide içeriğinin özofagusa geçişini önler. Özofagusa mide içeriğinin kaçması “heartburn” a neden olur (13).

2.1.3. Mide

Yemek borusu ile bağırsaklar arasında besinlerin mekanik ve kimyasal sindirimi için tutulduğu yerdir (14) (**Şekil 2-2**). Yaklaşık 1 litrelik kapasiteye sahiptir. Özofagustan gelen gıdalar midye alt özofageal girişten girerler ve pilor pompası aracılığıyla pilorik bölgeden çıkarak ince bağırsaklara geçerler. Mide öz suyunda HCl (hidroklorik asit), mukus, pepsinojen enzimi ve süt çocuklarında lap (renin) enzimi vardır. Mide pH asidiktir. Mideden sonraki ortamın pH'ı ise baziktir. HCl görevleri; pasif pepsinojenin aktif pepsin haline dönüştürür, kalsiyum ve demirin bağırsaklardan emilimini kolaylaştırır. Antiseptik görev yapar. Kazeinojeni kazein halinde çöktürür. Sindirim sonucu besinlerin midede bulamaç haline gelmiş şekline kimüs denir. Gastrin hormonu midede salgı hücrelerini salgı çıkarması için uyarır (15).

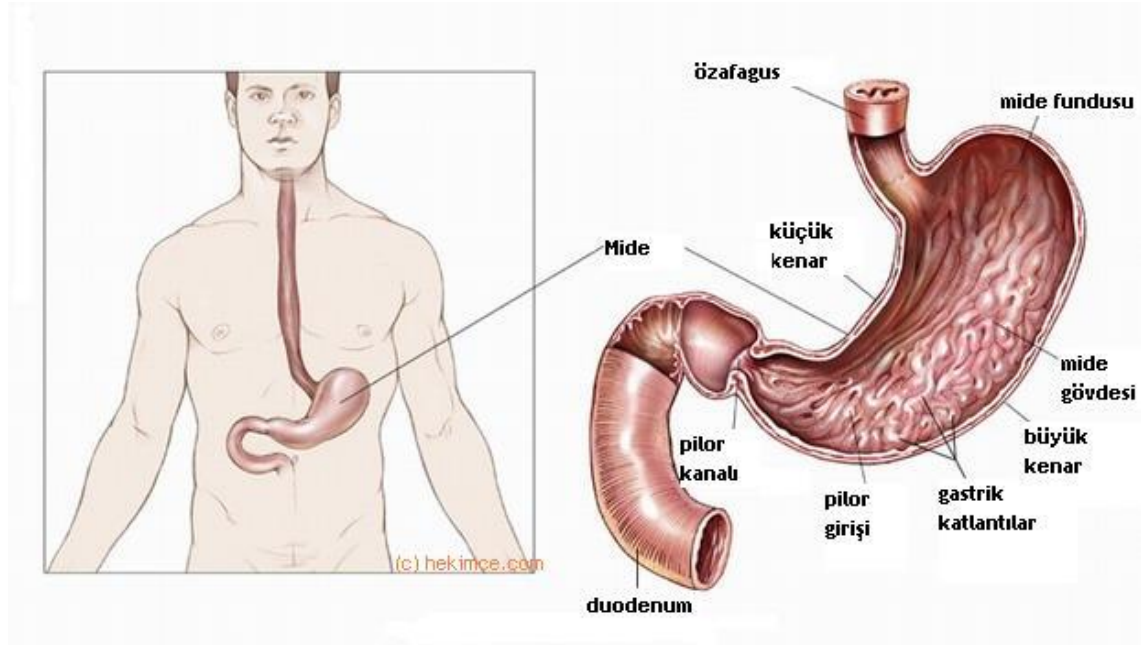
Mide 4 bölümde incelenir (16);

1.Kardia: Özefagusa yakın olan bölüm

2.Fundus: Kardiyak bölgenin üzerinde, balona benzer bir yapıdır ve geçici olarak yiyecekleri depolar. Bazen hava ile dolabilir.

3.Gövde-korpus: En geniş bölgedir

4.Pilorik bölge: İnce bağırsaklara yakın olan son bölümüdür. Daralarak pilor kanalına dönüşür.

Şekil 2-2: İnsan mide şematik diyagramı.

2.1.4. İnce Bağırsak

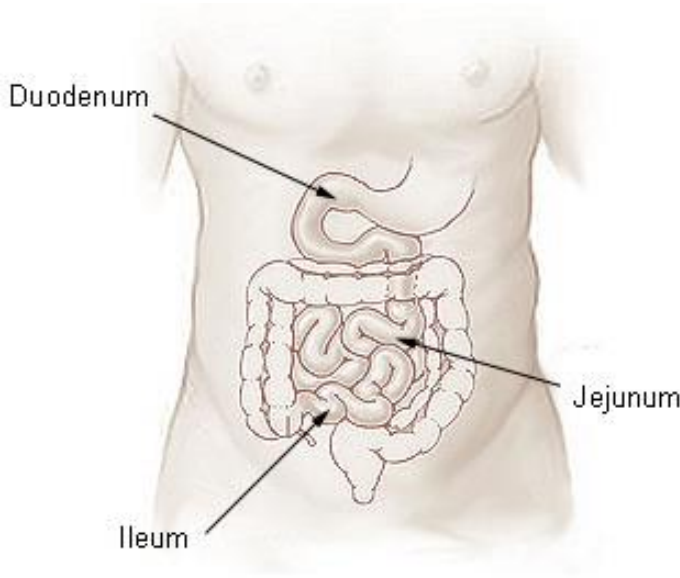
Kimyasal sindirim ince bağırsakta tamamlanır. Gerekli enzimler ve yardımcı sıvılar, pankreas, karaciğer ve bağırsak çeperinden gelir. Sindirimi tamamlanmış besin maddelerinin emilimi en fazla buradan olur (17). İnce bağırsağın mideden sonra ilk bölümüne oniki parmak bağırsağı, denir. İnce bağırsağın iç yüzeyinde emilme yüzeyini artırıcı villus adı verilen çıkıntılar yer alır. İnce bağırsakta besinlerin hareketini kolaylaştıran, mukus salgılayan goblet hücreleri bulunur. İnce bağırsakta besinler yemek borusunda olduğu gibi peristaltik hareketlerle ilerler.

2.1.4.1. İnce Bağırsağın Bölümleri (Şekil 2-3):

Duodenum: İnce bağırsakların C şeklindeki başlangıç bölümüdür. Yaklaşık 25 cm uzunluğundadır. Pankreas ve safra kesesinden gelen enzimlerin kimus ile karışımı sağlanarak sindirimin kalan bölümü tamamlanır.

Jejunum: Yaklaşık bir metre uzunluğundadır. Pek çok kıvrım (plika) ve villus içerir. Sindirim ve emilim görevleri vardır

Ileum: Yaklaşık iki metredir. Emilimin büyük bir bölümü gerçekleştirilir. Peyer'spatchleri (lymphoidtissue) ihtiva eder (18).

Şekil 2-3. İnsan ince bağırsak şematik diyagramı.

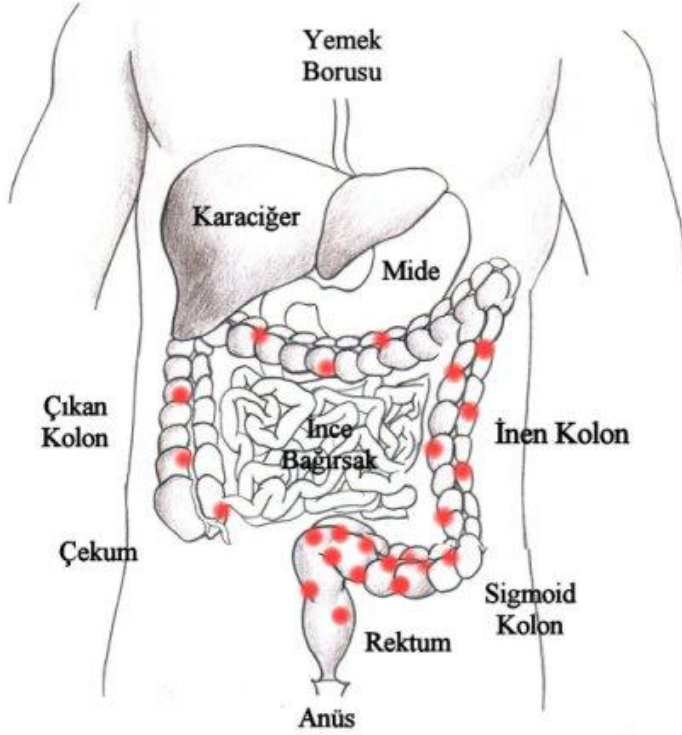
2.1.5. Kalın Bağırsak

Kalın bağırsak sindirilmeyen maddeleri toplama ve atma işini görür (19). Kimus ince bağırsakları terkettiği zaman sindirim tamamlanmış olur ve kimus kalın bağırsaklara geçer. Kalın bağırsaklar sıvı halindeki kimustan su ve tuzların emilmesi işlevini görür. İnce bağırsakla kalın bağırsağın birleştiği yerde kör bağırsak (çekum) bulunur. İnsanda, bu kör bağırsağın ucunda, körelmiş bir çıkıntı apandis bulunur. Kalın bağırsak rektum denilen bir yapı ile sonlanır. Rektumun dışa açılan kısmına anüs denir. Kalın bağırsakta ince bağırsaktan farklı olarak villuslar bulunmaz ve kimyasal sindirim yapılmaz.

Kalın bağırsaklarda Vit K ve B12 nin sentezinde rol alan faydalı bakteriler vardır. Bu canlı veya ölü bakteriler kuru feçes ağırlığının % 20-25 ini oluştururlar (20). Bu bakteriler intestinal gazları da oluşturur.

Kalın bağırsağın bölümleri (Şekil 2-4):

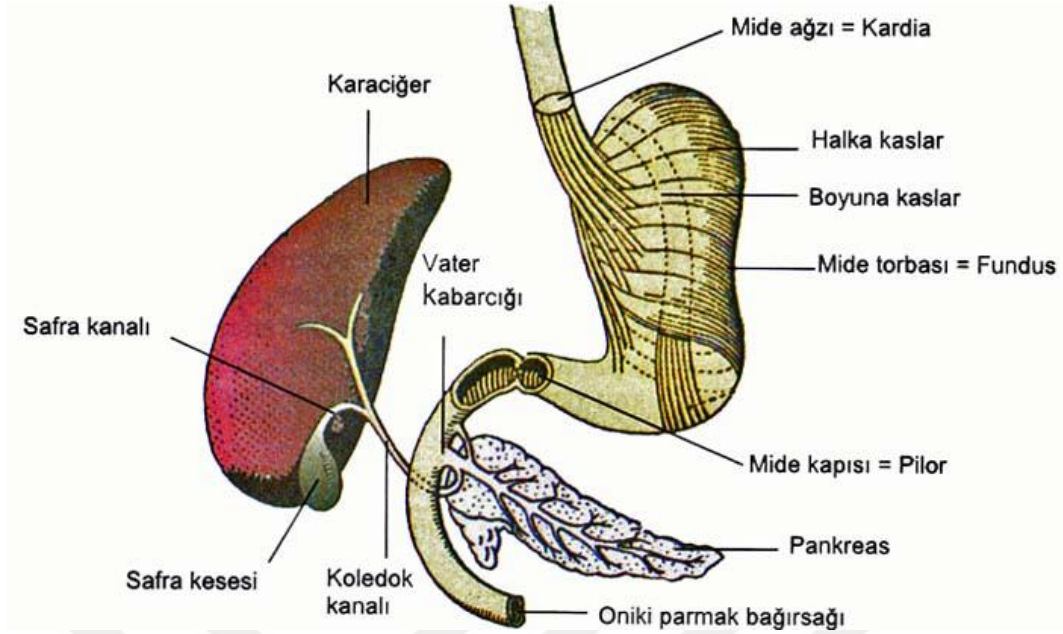
- 1.Çekum
- 2.Ascending (çıkan) kolon
- 3.Transvers kolon
- 4.Descending (inen) kolon
- 5.Sigmoid kolon
- 6.Rektum: Anal kanal ve anüs (21)

Şekil 2-4: İnsan kalın bağırsak şematik diyagramı.

2.1.6. Pankreas

Pankreas ekzokrin ve endokrin salgı hücrelerine sahiptir (22) (Şekil 2-5). Pankreas midenin hemen arkasında, mide ile ince bağırsak arasında 75-80 gr ağırlığında yassı uzun yaprak şeklinde bir organdır. Pankreas sindirimle ilgili salgılarını virsung kanalıyla on iki parmak bağırsağında duodenumavater kabarcığına döker. İç salgısını doğrudan kana verirken, dış salgısını (pankreas öz suyu) ince bağırsağa bırakır. Normal bir insanda günde 1-1,5 litre pankreas öz suyu salgılanır (23). Pankreas salgısının pH değeri 8.5'tur. Pankreas salgısı mideden gelen asit özellikteki kimusun nötrleşmesini sağlar. Salgıları bağırsağa dökülünceye kadar aktif değildir. Pankreas öz suyunda; Tripsinojen, kimotripsinojen, amilaz, lipaz, deoksiribonükleaz ve ribonükleaz bulunur. Tripsinojen - kimotripsinojen protein sindirimde, amilaz karbonhidrat, deoksiribonükleaz - ribonükleaz çekirdek asitlerinin sindirilmesinde etkilidir. Pankreasın langerhans adacığında insülin ve glukagon hormonu üretilir (24).

Şekil 2-5: Mide, karaciğer, pankreas ve onikiparmak bağırsağının birbirleriyle bağlantıları.

2.1.7. Karaciğer

Karaciğer vücuttaki salgı yapan en büyük organdır (25). Abdominal boşluğun üst bölümündedir. Yaygın damar ağına sahiptir ve iki ana lobdan oluşur. Sağ lob sola oranla daha büyüktür. Hepatik hücrelerden oluşmuştur. Karaciğerin görevi metabolik düzenleme; portal venden alınan amino asit, karbonhidrat ve lipit düzeylerinin algılanıp ayarlanması, fazla amino asitlerin üreye çevrilmesi, plazma proteinlerinin sentezi, vitamin ve minerallerin depolanması, ilaçların, zehirlerini kimyasal maddelerin metabolize edilmesi(detoksifikasyon), depo görevi (karbonhidrat, vitamin, yağ, amino asit gibi). Karaciğerin sindirim ile ilgili görevi ise safra salgılamaktır. Safra da; safra tuzları, kolesterol, safra pigmentleri, yağ asitleri ve su vardır. Safra bir sindirim enzimi değildir, yağların çözünmesini sağlayarak sindirime yardımcı olur. Ayrıca ortamı bazikleştirir, antiseptik görev yapar ve yağda eriyen vitaminlerin emilimini kolaylaştırır. Safra; safra kanalıyla safra kesesine, oradan da koledok kanalı ile ince bağırsaktaki water kabarcığına açılır (26).

2.1.8. Safra Kesesi

Karaciğerin yüzeyindeki çukurlukta yerleşmiş armut şeklinde bir kesedir. Safra kesesi karaciğerden gelen safrayı sindirim için gerekinceye kadar depolayıp, konsantre hale getirir. Safra kesesinin kasılması kesedeki safrayı boşaltır. Safra yağ sindirimi için gereklidir. Yağların mekanik olarak sindirilmesini sağlar. Yağda eriyen A - D - E - K vitaminlerinin emilimini artırır. Mideden gelen asidik besinleri bazik hale getirir (27).

Bağırsak kokuşmalarını önler, zararlı bakterilerin üremesine engel olur. Bağırsak villuslarının hareketini artırır.

2.2. Gastrointestinal Sistem Hastalıklarının Sınıflandırılması

Tablo 2-1'de Gastrointestinal sistem hastalıklarının, World Healty Organization (WHO) tarafından yapılmış olan sınıflandırması verilmiştir (28). Bu sınıflama, "Hastalıkların ve Sağlıkla İlgili Sorunların Uluslararası İstatistiksel Sınıflaması (International Statistical Classication of Diseases and Related Health Problems), kısaca "Hastalıkların Uluslararası Sınıflaması" (International Classification of Diseases) yani "ICD" olarak bilinen sınıflamadır.

ICD sınıflaması; 1900 yılında Fransa hükümetinin Ölüm Nedenleri Uluslararası Sınıflaması'nın (Bertillon Ölüm Nedenleri Sınıflaması) revizyonu için çağrıda bulunmasıyla başlamış ve yaklaşık 10 yılda bir yapılan revizyon konferansları serisiyle bugün 10. Revizyonu olan ICD-10'a kadar ulaşmıştır. 1948 yılında WHO'nun kurulmasıyla, 6. konferanstan itibaren Hastalıkların Uluslararası Sınıflamasından WHO sorumlu olmuştur (29).

ICD, istatistiksel bir sınıflamadır. İstatistiksel sınıflamada birbirine benzer hastalık veya semptomlar bir araya getirilip, taşıdıkları öneme göre sınıflandırılmaktadır. Buna ek olarak her hastalık için o hastalığa özgü bir kod kullanılmaktadır. Bu yapısı sayesinde ICD, gerek sağlık hizmetlerinin yönetiminde, gerekse epidemiyolojik çalışmalarda kullanım kolaylığı sağlamaktadır. Hasta takibi, hasta kayıt ve arşivlerinin tutulması ve bunlara erişim, kaynak yönetimi gibi idareye yönelik kullanımının yanı sıra, hastalıklarla ilgili istatistiksel çalışmalar ve uluslararası niteliği sayesinde ülkeler arasında sağlıkla ilgili karşılaştırmalar yapma olanağı da vermektedir.

ICD-10'un sınıflama yapısında 4 düzey bulunmaktadır (30). Her düzey, bir üsttekinin detaylandırılmış halidir. İlk düzey, hastalıkların genel olarak sınıflandırıldığı bölümlerdir. ICD 10'da toplam 21 bölüm bulunmaktadır. Sindirim sistemi hastalıkları da bu bölümlerden birini oluşturmaktadır. İkinci düzey, bölüm içindeki belli hastalıkların bir araya getirilmesi ile oluşan bloklardır. Üçüncü düzey, blokları oluşturan hastalıkların tek tek ele alındığı 3 basamaklı hastalık kodlarıdır. ICD-10'un temel çatısını bu 3 basamaklı hastalık kodları oluşturmaktadır (çekirdek sınıflama) ve bu düzey, WHO mortalite veri tabanının oluşturulması ve uluslar arası genel karşılaştırmaların yapılabilmesi için temel seviyeyi oluşturur. Tablo 1."de verilen sınıflama da sindirim sistem hastalıklarının 3. seviye sınıflamasıdır. Dördüncü düzey, 3 basamaklı hastalık koduna bir basamak daha ilave edilmesi ile oluşturulan 4 basamaklı hastalık kodlarıdır. Gerekli olmayan ayrıntılara girmemek adına 4 basamaklı sınıflama burada listelenmemiştir.

Hastalıklara ilave olarak, ICD sınıflaması içerisinde semptomlara ait ayrı bir kategori oluşturulmuş ve her semptoma ayrı bir kod verilmiştir. Sindirim sistemi semptomlarına ait kodlar, **Tablo 2-2'**de sunulmuştur (31).

Türkiye'de de yukarıda belirtilen sınıflandırma kabul edilmekte, sağlık sistemi ve sağlık ödemeleri bu sınıflandırma üzerinden gerçekleştirilmektedir (32).

Tablo 2-1: Gastrointestinal Sistem Hastalıklarının ICD-10 Sınıflandırılması.

Sindirim Sistemi Hastalıkları (K00-K93)	
	Oral kavite, tükürük bezleri ve çene hastalıkları (K00-K14)
K00	Diş çıkması ve gelişimi bozuklukları
K01	Gömülü ve sıkışık dişler
K02	Diş çürükleri
K03	Diş sert dokusunun diğer hastalıkları
K04	Pulpa ve periapikal dokuların hastalığı
K05	Gingivit ve periodontal hastalıklar
K06	Gingiva ve edentüloz alveoler kenar diğer bozuklukları
K07	Dentofasiyal anomaliler [malokluzyon dahil]
K08	Dişler ve destekleyici yapıların diğer hastalıkları
K09	Oral bölge kistleri, başka yerde sınıflanmamış
K10	Çenenin diğer hastalıkları
K11	Tükürük bezleri hastalıkları
K12	Stomatit ve ilgili lezyonlar
K13	Dudak ve oral mukozanın diğer hastalıkları
K14	Dil hastalıkları
	Özofagus, mide ve duodenum hastalıkları (K20-K31)
K20	Özofajit
K21	Gastro-özofajial reflü hastalığı
K22	Özofagusun diğer hastalıkları
K23	Özofagus bozuklukları, başka yerde sınıflanmış hastalıklarda
K25	Mide ülseri
K26	Duodenum ülseri
K27	Peptik ülser, yeri tanımlanmamış

K28	Gastrojejunal ülser
K29	Gastrit ve duodenit
K30	Dispepsi
K31	Mide ve duodenum hastalıkları, diğer
	Appendiks hastalıkları (K35-K38)
K35	Akut apandisit
K36	Apandisit, diğer
K37	Apandisit, tanımlanmamış
K38	Appendiksin diğer hastalıkları
	Herniler (K40-K46)
K40	İnguinal herni
K41	Femoral herni
K42	Umbilikal herni
K43	Ventral herni
K44	Diyafragma hernisi
K45	Abdominal diğer herniler
K46	Abdominal herniler, tanımlanmamış
	Enfektif olmayan enterit ve kolit (K50-K52)
K50	Crohn hastalığı [regional enterit]
K51	Ülseratif kolit
K52	Enfektif olmayan diğer gastroenterit ve kolit
	Barsakların diğer hastalıkları (K55-K63)
K55	Barsağın vasküler bozuklukları
K56	Paralitik ileus ve barsak obstrüksiyonu, hernisiz
K57	Barsağın divertiküler hastalığı
K58	İrritabl barsak sendromu

K59	Fonksiyonel barsak bozuklukları, diğer
K60	Anüs ve rektal bölge fissür ve fistülü
K61	Anal ve rektal bölge apseleri
K62	Anüs ve rektumun diğer hastalıkları
K63	Barsağın diğer hastalıkları
	Periton hastalıkları (K65-K67)
K65	Peritonit
K66	Peritonun diğer bozuklukları
K67	Peritonun bozuklukları, başka yerde sınıflanmış enfeksiyöz
	Karaciğer hastalıkları (K70-K77)
K70	Alkolik karaciğer hastalığı
K71	Toksik karaciğer hastalığı
K72	Karaciğer yetmezliği, başka yerde sınıflanmamış
K73	Kronik hepatit, başka yerde sınıflanmamış
K74	Karaciğer fibroz ve sirozu
K75	Enflamatuvar karaciğer hastalıkları, diğer
K76	Karaciğerin diğer hastalıkları
K77	Karaciğer bozuklukları, başka yerde sınıflanmış hastalıklarda
	Safra kesesi, safra yolları ve pankreas bozuklukları (K80-K87)
K80	Safra taşı
K81	Kolesistit
K82	Safra kesesinin diğer hastalıkları
K83	Safra yolunun diğer hastalıkları
K85	Akut pankreatit
K86	Pankreasın diğer hastalıkları
K87	Safra kesesi, safra yolu ve pankreas bozuklukları, başka yerde

	Sindirim sisteminin diğer hastalıkları (K90-K93)
K90	Barsak malabsorpsiyonu
K91	Sindirim sisteminin girişim sonrası bozuklukları, başka yerde
K92	Sindirim sisteminin diğer hastalıkları
K93	Sindirim organlarının diğer bozuklukları, başka yerde sınıflanmış

Tablo 2-2: Sindirim Sistemi ve Karına Ait Semptomların ICD-10 Sınıflandırılması.

Sindirim sistemi ve karına ait semptom ve belirtiler (R10-R19)	
R10	Abdominal ve pelvik ağrı
R11	Bulantı ve kusma
R12	Göğüste yanma hissi
R13	Disfaji
R14	Barsak gazı ve ilişkili durumlar
R15	Fekal inkontinans
R16	Hepatomegali ve splenomegali, başka yerde sınıflanmamış
R17	Sarılık, tanımlanmamış
R18	Assit
R19	Sindirim sistemi ve karına ait diğer semptom ve belirtiler

2.3. Başlıca Sindirim Sistemi Rahatsızlıkları

2.3.1. Ülser

Sindirim sistemi hastalıklarında içerisinde en sık görülen ülserlerdir. Peptik ülser; mide ve duodenum ülseri için kullanılan ortak isimdir. Mide ve duodenal ülserde sindirim sıvıları submukozaya (mukozanın alt tabakası) kadar işler. Peptik ülser, mide sıvısının hidroklorik asit içeriğinin artışı sonucu ortaya çıkar ve mukozayı zedeler. Beslenme, sindirim sistemi hastalıklarında çok önemlidir. Bu gruptaki hastalar sağlıklı beslenme piramidini izlemelidir. Özellikle çay, kahve, alkol ve kızartmalarda uzak durmalıdırlar.

Diğer önemli faktörler:

1. Genetik faktörler: Genelde ailesinde peptik ülser olanlarda daha sık görülür. 0 grubu kanı olanlarda da daha sık rastlanır.
2. Sigara içmek.
3. Ağrı kesici ilaçları sık ve yüksek doz kullanmak.
4. Alkol tüketmek.
5. Çay, kahve ve mideyi tahriş edici gıdalar tüketmek.
6. Kortikostreoid kullanmak.
7. İleri yaşta olmak.
8. Stres ve kişilik özellikleri (33).

Sindirim sisteminin gastrik sekresyonunun erişebildiği bölümde oluşan akut veya kronik ülserasyondur. Peptik ülser özefagus alt ucunda, midede ve duodenumda görülebilir. Akut ülserin bulguları nispeten şiddetli olup ani başlar ve kısa sürer. Kronik ülserin ise bulguları yavaş yavaş başlar ve kronik bir seyir gösterir.

Ülserin görülme sıklığı % 10'dur ve erkeklerde daha sık görülür. Etyolojik faktörler arasında *helicobacter pylori* sık görülür. Gastrik asit, pepsin salgısı, dışında aspirin gibi nonsteroidal antiinflatuar ilaçlar da ülseri neden olan yardımcı faktörlerdir. Gastrik mukozayı irrite ederek kanamaya ve ülserasyona neden olurlar.

Ülserin Klinik Bulguları;

1. Karın ağrısı
2. Özellikle yemek sonrası kusma
3. Ağızdan ve dışkıdan kan gelmesi
4. Bulantı
5. Besinin ağıza geri gelmesi
6. Yanma
7. Geğirme
8. Karında dolgunluk
9. İştah bozuklukları (34).

2.3.2. Gastroözefagial Reflü

Gastroözefagial reflü (GÖR) mide içeriğinin özefagusa geri kaçmasıdır. Aslında GÖR özellikle yemek sonrasındaki dönemlerde ve uykunun REM fazında (rapid eye movement) olmak üzere gün içinde 10-50 kez kadar olabilen fizyolojik bir olaydır. Fizyolojik GÖR kısa sürdüğünden dolayı farkına varılmaz veya çok hafif semptomlar oluşturabilir. Ancak GÖR gün içinde sık aralıklarla tekrarladığında, uzun sürdüğünde ve özellikle uyku sırasında oluştuğunda artık patolojik GÖR söz konusudur ki bu tablo genellikle özofagus mukozasında değişik derecelerde olabilen hasarlanma ve çeşitli semptomlarla birliktedir. Bu durumda gastroözofagial reflü hastalığından (GÖRH) bahsedilir. Özefagusda endoskopik ve/veya histopatolojik yöntemlerle saptanabilen bir hasarlanmanın varlığı ise reflü özofajiti olarak adlandırılır.

Gastroözofagial reflü hastalığı oldukça sık görülen bir hastalık olmasına rağmen (Toplumsal yaklaşık %20'si) hastaların çoğu basit diyet değişiklikleriyle veya antasitlerle sağladıkları geçici semptomatik düzelme nedeniyle hekime müracaat etmezler (35). Bu nedenle klasik kitaplarda GÖRH'nin toplumdaki yeri bir buzdağına benzetilmiştir. Hekime müracaat eden vakaların tüm hastaların ancak %10-15'ini oluşturduğu düşünülmektedir (36). Kronik ve sık nükseden vakalar genellikle gastroenterologlar tarafından görülürken daha az semptomatik olan vakalar genellikle pratisyen hekimlerce izlenmekte, hafif semptomları olanlarsa hekime müracaat etmemektedir. GÖRH'nin en tipik bulgusu olan retrosternal yanma hissinin (heartburn) toplumdaki sıklığı oldukça yüksektir. Batı ülkelerinde insanların %50'sinin yılda en az bir kez, %25'inin ayda en az bir kez % 10'unun haftada en az bir kez ve % 5'inin de her gün heartburn tanımladıkları saptanmıştır (37).

Ülkemizdeki epidemiyolojik çalışmalarda elde edilen bulgular da bu sonuçlardan pek farklı değildir. Heartburn sıklığı coğrafi bölgelere göre değişiklik gösterir, Avrupa ve Kuzey Amerika'da daha sık rastlanırken Afrika'da seyrek görülmektedir. Gebe kadınlarda özellikle 2. ve 3. trimesterde sık görülür. GÖRH kadın ve erkeklerde eşit sıklıkta görülmesine rağmen GÖRH'nin bir komplikasyonu olan Barrett metaplazisi erkeklerde daha sık görülmektedir. GÖRH'nin sıklığı ve komplikasyonlarının görülme oranı ve şiddeti yaşlanma ile artmaktadır. Herhangi bir sebepten dolayı üst gastrointestinal sistem endoskopisi yapılan insanlarda rastlantısal olarak özofajit görülme oranı %2-5 civarındadır. GÖRH semptomları ile endoskopik bulgular arasında her zaman güçlü bir korelasyon olmayabilir. Semptomatik GÖRH hastalarının ancak yarısından az bir kısmında (%30-40) endoskopide özofajit bulgularına rastlanmaktadır (38).

Normal insanlarda ve GÖRH'de gastroözofagial reflü aşağıda belirtilen üç değişik mekanizmadan biri ile oluşur; AÖS'nin geçici gevşemeleri ile birlikte olan spontan reflü. Karın içi veya mide içi basıncın artmasına bağlı reflü (Karın duvarı kaslarının kasılması, gebelik, ascites, pilor stenozu vb.). Devamlı düşük sfinkter basıncı nedeniyle oluşan serbest reflü (hipotonik sfinkter veya sklerodermada olduğu gibi). AÖS basıncı düşük olan hastalarda karın içi basıncın arttığı anlarda, postür değişikliklerinde veya spontan olarak gastroözofagial reflü oluşabilir.

2.3.3. Gastrit

Mide mukozasının akut ya da kronik yüzeysel erozyonlardır. Akut gastrit genellikle mide de en sık görülen, her yaş grubunda rastlanan bir hastalıktır. Akut gastritte eğer uygun tedavi yöntemi uygulanırsa hızla iyileşme sağlanır.

Akut Gastritin Nedenleri;

1. Kimyasal
2. Alkol
3. Çay, kahve
4. Salisilatlar gibi bazı ilaçlar
5. Bazı Bakteriyel Enfeksiyonlar
6. Besin zehirlenmeleri

7. Bazı Viral enfeksiyonlar
8. Alerji (kabuklu deniz hayvanlarının aşırı tüketimi)
9. Çok acılı, baharatlı yemek

Akut Gastritin Klinik Bulguları;

1. Anoreksi
2. Yanma
3. Ağrı
4. Dolgunluk hissi
5. Bulantı – kusma
6. İshal
7. Dehidratasyon

Kronik Gastritin Nedenleri;

1. Devamlılık gösteren Akut gastrit nedenleri
2. Yetersiz ve dengesiz beslenme (protein, A, E ve C vitamininin yetersiz alınmaması)
3. Genetik faktörler
4. Alkol ve sigara alışkanlığı
5. Bağışıklık sistemindeki yetersizlikler

Kronik Gastritin Bulguları;

1. Ağırlık kaybı
2. Anemi
3. Kan proteinlerinde azalma
4. İştahsızlık
5. Ağrı
6. Dolgunluk hissi
7. Bulantı – kusma
8. İshal (34)

2.3.4. Dispepsi

Dispepsi karın bölgesindeki “rahatsızlık hissi” olarak tanımlanır. “Rahatsızlık hissi” tanımı gerçekte dispepsiyi ağrıdan daha iyi tanımlar ve aralarında dolgunluk hissi, yanma, kusma, erken doyma, bulantı, geğirti ve şişkinliğinde olduğu birçok semptom dispepsi anlamına gelir (39).

Gastrointestinal sistemin uzun bir tüp olmasından dolayı, abdominal alanda yansıyan rahatsızlık hissi veya ağrı oluşturabilecek birçok lokalize patolojinin kaynaklandığı yer olma olasılığı artar. Bu nedenle dispepsi oluşturan hastalıklar başvuru

kitaplarında mevcut major hastalıkların çoğunu kapsayacak uzun listeler oluştururlar. Ancak bu hastalıkların görülme sıklığı, eşlik eden bulgular, klinik özellikleri, inisyal laboratuvar tetkikler ve özellikle hasta hikayesi dikkatle göz önüne alındığında dispepsi oluşturan hastalıkların listesi önemli ölçüde kısaltılabilir (**Tablo 3**).

Tablo 2-3: Dispepsi Oluşturan Hastalıklar.

Non-ülser dispepsi
Irritabil barsak sendromu
Gastro-özafageal reflü hastalığı / Özafajit
Gastrik kanser veya lenfoma
Bilier kolik / Safra kese taşları
Pankreatit
Akalazya
Miyokardial iskemisi
Parazitik infeksiyonlar
Diyabet
Amiloidoz

2.3.4.1. Non-Ülser Dispepsi

Dispeptik semptomlar için herhangi bir nedenin bulunmadığı, hikayesinde başlangıcı çoğu kez aylar veya yıllar öncesine dayanan, fizik muayene ve laboratuvar tetkiklerde herhangi bir patolojinin saptanmadığı, üst gastrointestinal sistem endoskopisi normal sınırlar içinde olan hastaların oluşturduğu dispepsi gurubudur. Dispepsinin %60'tan fazlasını oluşturan gruptur. Ağırlıklı üst gastrointestinal semptomların bulunduğu Non-Ülser Dispepsi (NUD), gastrointestinal motor disfonksiyon, artmış viseral hipersensitivite, çevresel nedenler, psikosomatik yansımalar ve yeme alışkanlığı gibi parametreler açısından irretabl bağırsak sendromu (İBS) ile büyük ölçüde benzerlik göstererek örtüşür. Bu nedenle NUD ağırlıklı üst gastrointestinal semptomlar gösteren fonksiyonel hastalık olurken ,İBS ağırlıklı alt gastrointestinal semptomlar ile giden fonksiyonel hastalık olarak anılır. Birçok İBS aynı zamanda NUD tanısında alır. Zaten her ikisinde anlama kolaylığımız için ayrı adlandırdığımız aynı patogeneze dayanan tek bir hastalıktır ve “fonksiyonel sindirim sistemi hastalığı” olarak adlandırılır (39).

2.3.5. Konstipasyon (Kabızlık)

Kronik konstipasyon (kronik fonksiyonel kabızlık) eskiden beri farklı araştırmacılar tarafından çok çeşitli şekillerde tarif edilmiştir. Her şeyden önce kabızlık bir hastalık değil, kişiden kişiye değişen ve farklı şekillerde yorumlanan sübjektif bir semptomdur. Günde üç ile üç günde bir arasında değişen dışkılama (defekasyon) sayısı normal kabul edilmektedir. Genel olarak haftada iki veya daha az sayıda dışkılama alışkanlığı kabızlık olarak tarif edilmekle birlikte, yalnız başına sayı yeterli bir kriter değildir. Dışkılama sayısı ve miktarı bireyler arasında ve çeşitli toplumlarda çok fazla değişiklikler göstermektedir. Kabız olduğunu ifade eden, dışkılama sırasında ıkınan (straining), yani fazla gayret gösteren, kendini aşırı zorlayan ve sonunda sıkıntılı ve huzursuz bir şekilde, küçük topak (lumpy) veya ufak kurşun (pellet) taneleri şeklinde katı/sert ve az miktarda dışkı çıkaran ve gerçekten de kabız olan birçok kişide dışkılama sayısı normal olabilir. Genel olarak seyrek dışkılama alışkanlığına sahip olan bireylerde dışkının barsak içinde kalış süresi uzamakta ve bu nedenle dışkı içindeki suyun emilimi artmakta ve dışkı sertleşmektedir. Uluslar arası bir kurul, kronik fonksiyonel kabızlığın, “Roma II kriterleri” diye isimlendirilen, hastaların kolaylıkla anlayabileceği ve cevaplayabileceği, deneysel araştırmalarda ve klinik uygulamada kolaylık sağlayacağı düşünülen uygun bir tarifini önermiştir (40).

Son yıllarda “Roma II kriterleri” daha da geliştirilerek “Roma III kriterleri” oluşturuldu. Roma III kriterlerinde bir hastanın kabız olarak kabul edilebilmesi için şikayetlerinin hastaneye başvurusundan altı ay önce başlamış olması ve üç ay süre ile ayda üç veya daha fazla gün bu şikayetlerinin bulunmasının gerekli olduğu kabul edildi (**Tablo 2-4**). Ayrıca bu konsensusu oluşturanlar laksatif ilaçlar kullanmadan kronik konstipasyonlu hastalarda yumuşak dışkılamamanın nadiren yapılabileceğini kabul ettiler. Bu kriterler araştırmacılara ve gastroenterologlara hastalardan anamnez almada Roma II ye göre daha fazla kolaylık sağladı.

Tablo 2-4: Fonksiyonel kabızlık

Roma II kriterleri. (Dışkılamaların en az ¼ veya daha fazlasında)

Son 12 ayda en az 12 hafta aşağıdakilerin iki veya daha fazlasının bulunması;

1. ıkınma, fazla gayret gösterme (straining)
2. Topak veya sert dışkılama (lumpy-hard stool)
3. Tam boşalamama hissi
4. Ano-rektal tıkanıklık hissinin oluşu
5. El yardımı ile kolaylık sağlayarak dışkılama mecburiyetinde olunması

ve ayrıca ;

Haftada üçten daha az sayıda dışkılama Yumuşak dışkılama yapılamaması ve Kabızlığın hakim olduğu İrritabl barsak sendromu için (IBS-C) aranılan kriterlerin yetersiz olması şartları bulunmalıdır.

Fonksiyonel kabızlık nedenleri **Tablo 2-5**'te özetlenmiştir.

Tablo 2-5: Fonksiyonel kabızlık nedenleri (34).

Sistemik/ Nörojenik/Metabolik
Kullanılan bazı tedavi yönteminin yan etkileri
Hipotroidizm, üremi, hiperkalsemi gibi metabolik ve endokrin bozukluklar
Fiziksel aktivite azlığı
Kötü defekasyon alışkanlığı
İnce/kalın bağırsak hastalıkları: bağırsak tembelliği, tıkanıklar vb.
Spastik kolon
Sistemik nöromusküler hastalıklar
Posadan fakir diyet tüketimi
Gebelik
Gastrointestinal
Kanser
Mide hastalıkları
Kalın bağırsakta vasküler hastalıklar
Hemoroid, anal yaralar
Antiasitlerin yanlış kullanımı

2.3.6. Kolon Hastalıkları

2.3.6.1. Ülseratif Kolit

Ülseratif kolit kolonun ve rektum mukozasının enfeksiyonel bir hastalığıdır. Genelde genç erişkin ve orta yaş grubunda görülür. Hastalığın kesin sebebi bilinmemektedir. Hastalık genelde kronik seyirlidir. Ancak bazen şiddetli akut ataklar yapar. Rektal kanamalar, devamlı ishaller, şiddetli karın ağrısı, karında şişme, ateş, halsizlik ve huzursuzluk gibi belirtiler gösterebilir.

2.3.6.2. Crohn Hastalığı

Crohn hastalığı (rejiyonel enterit), gastrointestinal sistemi ağızdan anüse kadar tutabilen, kronik enfeksiyonel bir hastalıktır. Hastaların büyük bölümünde, kronik diyare, steatore (yağlı dışkılama), iştahsızlık, ateş, karın ağrısı ve şişkinliği, gaz, anemi, melena (dışkıda kan görülmesi), yorgunluk ve eklemlerde bozukluklar görülebilir. Besin tüketiminin azalması, gereksinimin artması, emilimin azalması ve gastrointestinal kanaldan protein, sıvı ve elektrolit kaybına bağlı olarak malnütrisyon görülebilir. Buna ek olarak kolon tutulumu söz konusu ise, elektrolit yetersizliği, distal ileum tutulmuşsa safra tuzları, yağ ve yağda eriyen vitaminlerin emiliminde bozukluk, ileum 90 cm'den fazla fonksiyon kaybına uğramış ise, B12 vitamini emilim bozukluğu görülebilir (34).

Ülseratif kolit ve crohn hastalığının ayırıcı tanı kriterleri **Tablo 2-6'**da gösterilmiştir.

Tablo 2-6: Ülseratif kolit ve crohn hastalığının ayırıcı tanı tablosu.

	Ülseratif Kolit	Crohn Hastalığı
Hastalığın tutulumu	Simetrik	Asimetrik
Makroskopik olarak kalınlaşmış bağırsak duvarı	Nadir	Karakteristik
Daralmış bağırsak duvarı	Nadir	Çok sık
Devamlı tutulum	Daima	Olağan dışı
Devamlı olmayan, yama tarzında tutulum	Yok	Sık
Rektal tutulum	Daima var	Sıklıkla yoktur
Vasküler görünüm	Bulanıklamış veya kaybolmuş	Sıklıkla normal
Şiddetli kanama	Sık	Nadir
Kaldırım taşı görünümü	Yok	Karakteristik
Spontan peteşi	Sık	Nadir
Birbirinden ayrı mukozal ülserler	Yok	Sık
Yüzeysel, ufak ülserasyonlar	Ara sıra	Sık
Büyük (>1cm) ülserasyonlar	Şiddetli hastalarda	Sık
Derin longitudinal ülserasyonlar	Nadir	Sık
Aftoid ülserler	Yok	Karakteristik

Ülserasyonu çevreleyen mukoza	Anormal	Normal
Derin fissürler ve fistüller	Yok	Sık
Mikroskobik transmural inflamasyon	Nadir	Karakteristik
Submukozal infiltrasyon	Nadir	Karakteristik
Submukozal kalınlaşma ve fibrozis	Yok	Sık

2.3.7. Diyare (İshal)

Diyare dışkının sık olarak sulu veya yumuşak çıkması durumudur. Yoksulluk, kalabalık ve sağlıksız evlerde yaşama, kanalizasyon sorunun çözülmemiş olması, temiz su eldesindeki güçlükler, gıda yetersizliği ve gıdaların sağlıksız olması v.b. olumsuzluklar ishal nedenlerinden sayılabilir. Kişinin yaşına bağlı olarak ishale neden olan parazit yada bakterinin etkinliği değişir. Bazı etmenler çocuklarda bazılarında yetişkenlerde etkili olmaktadır. Kişisel hijyeninde yeterli olmaması da ishal oluşumunu etkiler. Etkenlerin hemen hemen tamamı ağız yolu ile alınır. Suların temiz olması ve dağıtım sisteminin yeterli olması yayılımı büyük oranda azaltır. İshale neden olan etmenler genellikle midenin asitli ortamında yok olurlar ve bağırsaklara ulaşamadıkları için ishale neden olamazlar. Ancak mide asit ortamını azaltan anti-asit kullanımı bu etmenlere duyarlılığı artırır. Bağırsak hareketliğinin normal olması da ishal oluşumunu engelleyen bir faktördür. Normal hareketlilik bağırsakta bakterilerinin birikmesini engelleyerek ishal oluşumunu engeller. Bağırsaklarda normal şartlarda bakteriler bulunmakta ve bu bakteriler insan vücudunda herhangi bir hastalığa neden olmamaktadır. Bu bakteriler bağırsak florası olarak adlandırılır. Ancak antibiyotik kullanımı sonucu bağırsak florasında azalma olursa diğer patojen yani ishal yapıcı bakterilerin çoğalmasına neden olur ve böylelikle hastalık ortaya çıkar. Bağırsağın kendine ait savunma sistemleri mevcuttur. Bazı hastalıklarda bu savunma sistemleri ortadan kalktığında ishal oluşumu kaçınılmaz olur.

Diyare belirtileri klinik olarak 24 saat içinde normal şeklini kaybetmiş, 3 veya daha fazla sayıda dışkılama olarak tanımlanabilir. İki haftayı aşmayan ishaller akut, aşanlar ise kronik ishal olarak tanımlanabilir. Akut ishallerin nedeni genellikle enfeksiyöz ajanlardır. İshalle ilgili başkaca tanımlamalar da yapılmaktadır.

İshallerde en önemli ve kısa zamanda önlem alınması gereken konu su kaybıdır. İshalle birlikte vücut su kaybına uğramaktadır. Özellikle bu durum çocuklarda çok tehlikeli duruma varabilmektedir. Tedavide de ilk yapılması gereken kişideki su kaybını değerlendirerek, su kaybının yerine konmasıdır. Diyarede su kaybı dışında elektrolit kaybı oluşur. Süresi uzarsa, hastada dehidratasyon, deri tonusunda azalma, zayıflık, halsizlik ve kansızlık gibi durumlar oluşur. Bu nedenle ishalin bir an önce tedavi edilmesi gerekir (3).

Diyarenin diğer nedenleri:

1. Psikolojik nedenli ishaller
2. Kanser, antibiyotik tedavisi, zehirlenmeler

3. Hepatit ve safra kanalı tıkanmaları
4. Malabsorpsiyon sendromu (çölyak, vb) (34).

2.3.8. İrritabl Bağırsak Sendromu

İrritabl bağırsak sendromu (İBS), kalın bağırsakta karın ağrısı, gaz, dışkılama alışkanlıklarında değişikliklerin olduğu, geçmeyen veya aralıklarla tekrar eden bir durumdur. Barsağın yapısında bir bozukluk olmamasına rağmen, işleyişi aksamıştır.

Kalın bağırsakta düzensiz, hareketler söz konusudur. Çok şiddetli kasılmaların yanında bazen de bağırsak hareketlerinde yavaşlama olabilir. Bütün bu değişiklikler dışkılama düzeninin bozulmasına ve karın ağrısına neden olur. İBS; bağırsak alışkanlıklarındaki değişiklik, geçmeyen veya tekrarlayan ishal, kabızlık veya her ikisinin birden, birbirinin peşi sıra gelmesi şeklinde de olabilir.

Cinsiyet, yaş, duygusal sorunlar ve stres, besinlere karşı hassasiyet bazı hastalıklar ve ilaçlar hastalığın sıklığını etkiler. Hastalık her yaşta görülmekle birlikte 13 - 49 yaşları arasında daha sıktır. 50 yaşın üzerinde ise oldukça nadir görülür.

Bazı besinler (alkol, kahve, bazı baharatlar, bazı meyve ve sebzeler, süt) bağırsakların faaliyetlerinin bozulmasına neden olabilir.

2.3.9. *Helicobacter*'ler

Önceleri *Campylobacter pyloridis* olarak bilinen *Helicobacter pylori* invitro ortamda ilk defa 1982 yılında üretilenmiştir. Bu oldukça hareketli virgül, s veya spiral şeklindeki Gram negatif çomaklar, semptomatik insanların mide mukozal epitelinin üzerindeki mukus tabakasında yaşarlar.

Son yıllarda *H. pylori* ile birçok gastroduodenal inflamatuvar ve neoplastik hastalıklar arasında etyolojik ilişki kanıtlanmıştır. *Campylobacter*'lere çok benzedikleri için daha önceleri bu genusa ait oldukları düşünülmüştür. Ancak daha sonra birçok genotipik ve fenotipik karakterlerinin *Campylobacter*'lerden farklı olduğu saptanarak, bu yeni cinse *Helicobacter* denmiştir.

H. pylori'nin *Campylobacter* genusundan farklı olan özellikleri;

1. Kılıflı polar demetler halde 4-6 flajellerinin bulunması,
2. Aksial flamanın olmaması,
3. Optimal hareketini visköz bir ortamda göstermesi,
4. Hücre çevresinin düzgün olması,
5. Üreaz ve katalaz üretmesidir (41).

H. pylori'nin Üst GİS'de Yaptığı Hastalıklar:

1. Gastroözefajial reflü hastalığı
2. Gastrit
3. Mide ülseri

4. Duodenal ülser
5. Nonülser dispepsi
6. Mide kanseri (41).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Almanya’da Sindirim Sisteminde Rahatsızlıklarında Kullanılan Tıbbi Çay Reçeteleri

Egbert Meyer’in eczacılar ve doktorlar için hazırladığı Tee-Rezepturen adlı el kitabında bulunan sindirim sistemi rahatsızlıklarında kullanılan tıbbi çay formülleri güncel bilimsel araştırmaların sonuçları ışığında düzenlenen monograf bilgilerini içeren veriler ile güncellenmiştir (42).

Tıbbi çay reçeteleri hazırlanırken dikkat edilmesi gereken başlıca unsurlar:

1. Mümkünse tatlandırılmadan içilmesi tavsiye edilir.
2. Çiçek, yaprak ya da topraküstü kısımları kullanılan droglar aksi belirtilmediği sürece kaba parçalanır. Örnek; Chamomillae flos (Mayıs papatyası çiçeği), Centauri herba (Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları) ve Menthae folium (Tıbbi nane yaprağı)
3. Kabuk ve kök drogları aksi belirtilmediği sürece ince parçalanır. Örnek; Calami rhizoma (eğir kökü), Liquiritiae radix (Meyan kökü) ve Querci cortex
4. Meyve drogları çayın paketlenmesi öncesi ezilmelidir. Örnek; Carvi fructus (Frenk kimyonu meyvesi) ve Foeniculi fructus (Rezene meyvesi)
5. Menthae folium 5 yaşın altındaki çocuklarda kullanılmamalıdır.

Tablo 2-7: Reçetelerde kullanılan drogların elde edildiği bitkilerin Latince isimleri.

Drogların Türkçe ve latince isimleri	Drogların Elde edildiği bitkilerin latince isimleri	Ph. Eur.	BHC	ESCOP	WHO	HMP	FD
Akdiken (Barutağacı) kabuğu – Frangulae cortex	<i>Rhamnus frangula</i> (syn. <i>R. purshiana</i>) – Cascarasa grada	+	+	+	+	+	
Anason tohumu – Anisi fructus	<i>Pimpinella anisum</i>	+				+	+
Aslanpençesi toprak üstü kısımları – Alchemillae herba	<i>Alchemilla vulgaris</i> – <i>Alchemilla glabra</i>	+	+	+			+
Aynısefa çiçeği – Calendulae flos	<i>Calendula officinalis</i>	+	+	+	+	+	+
Kara banotu toprak üstü kısımları – Hyscyami folium	<i>Hyoscyamus niger</i>					+	
Drogların Türkçe ve latince isimleri	Drogların Elde edildiği bitkilerin latince isimleri	Ph.	B	E	W	H	F

isimleri	edildiği bitkilerin latince isimleri	Eu r.	H C	S C O P	H O	M P C	F D
Boldo yaprağı – Boldi folium	<i>Peumus boldus</i>	+	+	+		+	
Böğürtlen yaprağı – Rubi idaei folium	<i>Rubus idaeus</i>		+			+	
Centiyana kökü (Jansiyan) – Gentianae radix	<i>Gentiana lutea</i>	+	+	+	+	+	+
Civan perçemi toprak üstü kısımları – Millefolii herba	<i>Achillea millefolium</i>	+	+	+	+	+	+
Çilek yaprağı – Fragariae folium	<i>Fragaria vesca</i>					+	
Ebegümeçi çiçekleri - Malvae sylvestris flos	<i>Malva sylvestris</i>	+		+		+	+
Isırgan otu yaprağı – Urticae folium	<i>Urtica dioica</i>	+		+	+	+	+
Kakule tohumu – Cardamomi semen	<i>Elettaria cardamomum</i>				+		+
Kalmus kökü (eğir kökü) – Acori rhizoma	<i>Acorus calamus</i>		+			+	+
Karahindiba kökü – Taraxaci officinalis radix	<i>Taraxacum officinale</i> (Dandelion)	+	+	+		+	+
Karaman kimyonu ya da Frenk kimyonu tohumu – Carvi fructus	<i>Carum carvi</i>	+	+	+		+	
Kedi otu kökü – Valerianae radix	<i>Valeriana officinalis</i>	+	+	+	+	+	+
Kekik toprak üstü kısımları – Thymi Herba	<i>Thymus vulgaris</i> – <i>Thymus serpyllum</i>					+	+
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	<i>Centaureum erythrae</i>	+	+	+		+	+
Kişniş tohumu – Coriandri fructus	<i>Coriandrum sativum</i>	+	+				
Kondurango kabuğu – Coriandri fructus	<i>Marsdenia cundurango</i>						
Drogların Türkçe ve latince	Drogların Elde	Ph.	B	E	W	H	F

isimleri	edildiği bitkilerin latince isimleri	Eu r.	H C	S C O P	H O	M P C	F D
Kurtpençesi kökü (Beşparmak kökü) – Tormetillae rhizoma	<i>Potentilla erecta (L.) Raeusch. (P. tormentilla Stokes)</i>	+				+	+
Kuşburnu meyvesi – Rosae pseudo-fructus	<i>Rosa canina</i>	+		+			+
Melek otu kökü – Angelicae radix	<i>Angelica officinalis – Angelica archangelica</i>	+	+	+			
Melisa yaprağı - Melissa folium	<i>Melissa officinalis</i>	+	+	+	+	+	+
Hercail menekşe toprak üstü kısımları – Viola tricoloris herba	<i>Viola tricolor</i>	+	+	+		+	+
Meyan kökü – Liquiritiae radix	<i>Glycyrrhiza glabra</i>	+	+	+	+	+	+
Misk otu (Ayvadana) – Artemisiae herba	<i>Artemisia vulgaris</i>		+				
Mürver çiçeği – Sambuci flos	<i>Sambucus nigra</i>	+	+		+	+	+
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	<i>Mentha piperita</i>	+	+	+	+	+	+
Ölmez Çiçek (Altın Otu Çiçeği) – Helichrysi arenarii flos	<i>Helichrysum arenarium</i>	+			+	+	+
Papatya çiçeği – Matricariae flos	<i>Matricaria chamomilla</i>	+	+	+	+	+	+
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	<i>Artemisia absinthium</i>	+	+	+		+	+
Peygamber çiçeği (mavi kantaron) Cyani flos	<i>Centaurea cyanus</i>						
Rezene tohumu – Foeniculi fructus	<i>Foeniculum vulgare</i>	+	+	+	+	+	+
Sarı kantaron otu toprak üstü kısımları – Hyperici herba	<i>Hypericum perforatum</i>	+	+	+	+	+	+
Drogların Türkçe ve latince	Drogların Elde	Ph.	B	E	W	H	F

isimleri	edildiği bitkilerin latince isimleri	Eu r.	H C	S C O P	H O	M P C	F D
Senna meyvesi – Sennae fructus	<i>Cassia angustifolia</i> – <i>Cassia senna</i>	+	+	+	+	+	+
Solucan otu toprak üstü kısımları – Anserinae herba	<i>Potentilla anserina</i>						
Şahtere otu – Fumariae herba	<i>Fumaria officinalis</i>	+	+	+		+	+
Şerbetçi otu dişi çiçek durumları – Lupuli flos	<i>Humulus lupulus</i>	+	+	+	+	+	+
Tarçın kabuğu – Cinnamomi cortex	<i>Cinnamomum zeylanicum</i>	+	+	+	+	+	+
Turunç meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	<i>Citrus aurantium</i>	+					
Zencefil kökü – Zingiberis rhizoma	<i>Zingiber officinale</i>	+	+	+	+	+	+

Ph. Eur: Avrupa Farmakopesi 2018; BHC: İngiliz Bitkisel Drog Monografları 2006; ESCOP: European Scientific Cooperative on Phytotherapy 2009; WHO: WHO Bitkisel Drog Monografları 2018; HMPC: HMPC Bitkisel Drog Monografları 2018; FFD: FFD Monografları 2017.

4. BULGULAR

4.1. Mide ve Bağırsak Hastalıklarında Kullanılan Tıbbi Çay Reçeteleri İncelemesi

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-1

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	
Melisa yaprağı – Melissa folium	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Kişniş tohumu (ezilmiş) – Coriandri fructus	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Diyaframın kaldırılmasından kaynaklanan ani gaz sancıları (Roemheld-Sendromu).

Uyarı:

Safra kesesi taşlarında doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyacınız olduğunda bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-2

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melisa yaprağı – Melissa folium	30,0	Pozitif monografi	

Kedi otu kökü – Valerianae radix	10,0	Pozitif monografi	
Şerbetçi otu dişi çiçek durumları – Lupuli flos	10,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Sarı kantaron otu toprak üstü kısımları – Hyperici herba	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Mide ve onikiparmak barsak ülseri tedavisini destekler.

Yan etkiler:

Nadiren deri ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilir (rezene).

Özellikle açık tenli kişilerde ışık hassasiyeti oluşabilir.

Uyarılar:

Kedi otu kökü: Takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir; Huzursuzluk, sinirsel uyku bozuklukları.

Şerbetçi otu: Takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir; Huzursuzluk ve korku gibi duygusal bozukluklar, uyku bozuklukları.

Sarı kantaron: Takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir; İçsel, psikovejetatif bozukluklar, depresif bozukluklar, korku ve/veya sinirsel huzursuzluk. Hazım sorunlarında yağlı hiperkum hazırlanabilir.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3-5 kez, bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-3

E. Meyer Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	25,0	Pozitif monografi	
Şerbetçi otu dişi çiçek durumları – Lupuli flos	25,0	Pozitif monografi	

Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	25,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif kramp şeklinde mide ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide bozuklukları.

Uyarılar:

Safra kesesi taşlarında doktora danışmadan kullanmayınız.

Şerbetçi otu: Takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: Huzursuzluk ve korku gibi duygusal bozukluklar, uyku bozuklukları.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz.

Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–4

PharmacopoeaAustriaca 1990

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	25,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	25,0	Pozitif monografi	
Kalmus kökü – Acori rhizoma	25,0	Monografi yok	BHC, FFD
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları gibi mide-barsak-şikayetleri. İştah açıcı.

Yan etkiler:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir, bu şikayetler fazla asitten kaynaklanır.

Uyarılar:

Mide ve barsak ülserleri. Safra kesesi taşlarında doktora danışmadan kullanmayınız.

Bilgi:

Olası kanserolojik etkisi nedeniyle Hint ve Çin kalmusu kullanılmamalıdır (b-Asaron içeriği).

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-5**M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melisa yaprağı – Melissae folium	20,0	Pozitif monografi	
Turunc meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	10,0	Monografi yok	Ph. Eur.
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	10,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Mide şişkinliği, kramp şeklinde sinirsel mide ağrıları.

Yan etkiler:

Bileşikte olan bitkilere karşı hassasiyet.

Uyarılar:

Hamilelere verilmemelidir.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde iki kez bir fincan çayı, yudumlayarak içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-6

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	50,0	Pozitif monografi	
Sarı kantaron otu toprak üstü kısımları – Hyperici herba	50,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Mide şişkinliği, kramp şeklinde sinirsel mide ağrıları, iştah açıcı. Safra akışı bozukluğu.

Yan etkiler:

Acı maddelere karşı hassas olan kişilerde baş ağrısı veya mide rahatsızlıkları görülebilir (aşırı asit).

Pelin otu içeren çaylarının yüksek dozda kullanımı, istifra, şiddetli ishal, idrar tutma, halsizlik ve kramplara neden olan zehirlenmelere sebebiyet verebilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Sarı kantaron: Takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir; İçsel, psikovejetatif bozukluklar, depresif bozukluklar, korku ve/veya sinirsel huzursuzluk. Hazım sorunlarında yağlı hiperkum hazırlanabilir.

Uyarılar:

Mide ve barsak ülserleri ve safra yolu düğümlenmelerinde kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

Bir tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyacınız olduğunda bir taze hazırlanmış fincan çayı, tatlandırmadan içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–7**M. Pahlow Eczaanesi Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	50,0	Pozitif monografi	
Melisa yaprağı – Melissa folium	50,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Sinirsel mide rahatsızlığı, mide mukozası iltihapları tedavilerini destekler.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse,günde birkaç kez bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–8**M. Pahlow Eczaanesi Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	30,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	10,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	5,0	Pozitif monografi	
Senna meyvesi – Sennae fructus	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Mide mukozası ve mide ülseri tedavilerini destekler.

Uyarılar:

Senna meyvesi: Takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir; Kabızlık.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, sabah kalktıktan sonra ve akşam yatmadan önce bir küçük fincan çayı, yudumlayarak içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-9**Mide ve Barsak Çayı I NRF 6.12.**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	25,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	25,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	25,0	Pozitif monografi	
Kedi otu kökü – Valerianae radix	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkiler:

Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Kedi otu kökü: Takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir; Huzursuzluk, sinirsel uyku bozuklukları.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–10**Mide ve Barsak Çayı II NRF 6.12**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Kedi otu kökü – Valerianae radix	5,0	Pozitif monografi	
Tarçın kabuğu – Cinnamomi cortex	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkileri:

Nadiren deri, solunum yollarında veya mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir. Anasona ve rezeneye karşı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–11**Mide ve Barsak Çayı III (NRF 6.12.)**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Kişniş tohumu (ezilmiş) – Coriandri fructus	40,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) –	20,0	Pozitif monografi	

Carvi fructus			
Melisa yaprağı – Melissa folium	5,0	Pozitif monografi	
Aynısefa çiçeği – Calendulae flos	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkileri:

Nadiren deri ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilir (rezene).

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-12

Mide ve Barsak Çayı IV NRF 6.12.

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Kişniş tohumu (ezilmiş) – Coriandri fructus	15,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Ebegümeçi çiçekleri - Malvae sylvestris flos	5,0	Pozitif monografi	
Aynısefa çiçeği – Calendulae flos	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkileri:

Nadiren deri, solunum yollarında veya mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (anason, rezene).

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–13

Mide ve Barsak Çayı V NRF 6.12.

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Melek otu kökü – Angelicae radix	30,0	Pozitif monografi	
Kedi otu kökü – Valerianae radix	5,0	Pozitif monografi	
Tarçın kabuğu – Cinnamomi cortex	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkileri:

Nadiren deri ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilir (anason, rezene).

Özellikle açık tenli kişilerde melek otundan dolayı ışık hassasiyeti oluşabilir. Kullanım süresince uzun güneş banyoları yapmayınız veya yoğun UV ışınlara maruz kalmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-14**Mide ve Barsak Çayı VI NRF 6.12.**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	40,0	Pozitif monografi	
Melisa yaprağı – Melissa folium	5,0	Pozitif monografi	
Peygamber çiçeği (mavi kantaron) Cyani flos	5,0	Monografi yok	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkileri:

Nadiren deri, solunum yollarında ve mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (anason, rezene).

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–15**Mide ve Barsak Çayı VII NRF 6.12.**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	40,0	Pozitif monografi	
Ebegümeçi çiçekleri - Malvae sylvestris flos	5,0	Pozitif monografi	
Aynısefa çiçeği – Calendulae flos	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkileri:

Nadiren deri, solunum yollarında ve mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (anason, rezene).

Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–16**Mide ve Barsak Çayı VIII NRF 6.12.**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	20,0	Pozitif monografi	

Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkileri:

Nadiren deri, solunum yollarında ve mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (anason, rezene). Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-17

Mide ve Barsak Çayı IX NRF 6.12.

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	15,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	30,0	Pozitif monografi	

Melisa yaprağı – Melissae folium	5,0	Pozitif monografi	
Ebegümece çiçekleri - Malvae sylvestris flos	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkileri:

Nadiren deri, solunum yollarında ve mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir. Bileşikgillere, anason, anetol ve rezeneye karşı hassasiyeti.

Uyarılar:

Hamilelere verilmemelidir.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-18

Mide ve Barsak Çayı X NRF 6.12.

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	30,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	30,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	30,0	Pozitif monografi	
Peygamber çiçeği (mavi kantaron) Cyani flos	5,0	Monografi yok	
Aynısefa çiçeği – Calendulae flos	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkiler:

Bileşikgillere karşı hassasiyeti. Safra kesesi taşlarında doktora danışmadan kullanmayınız.

Uyarılar:

Hamilelere verilmemelidir.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–19**Mide ve Barsak Çayı XI NRF 6.12.**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	40,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	40,0	Pozitif monografi	
Meyan kökü – Liquiritiae radix	15,0	Pozitif monografi	
Peygamber çiçeği (mavi kantaron) Cyani flos	5,0	Monografi yok	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkiler:

Sodyum ve su birikimi, yüksek basınçlı potasyum kaybı, ödemler ve hipokalemi gibi mineral kortikoid etkiler ve çok nadiren miyoglobinüri.

Başka maddelerle etkileşim:

Potasyum kaybı başka ilaçlarla şiddetlenebilir (tiyasitler.). Olası digitalis glikozitlerin etki artması.

Uyarılar:

Hamilelikte, kolestatik karaciğer hastalıklarda, sirozda, hipertansiyonda, hipokalemi, ağır böbrek yetmezliğinde kullanılmaz.

Safra kesesi taşlarında doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğün aralarında bir fincan içiniz. 2 grama kadar meyan kökü kullanılabilir. Doktor izni olmadan 4-6 haftadan uzun kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-20**Mide ve Barsak Çayı XII NRF 6.12.**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	40,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	25,0	Pozitif monografi	
Meyan kökü – Liquiritiae radix	30,0	Pozitif monografi	
Ebegümeçi çiçekleri - Malvae sylvestris flos	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkiler:

Sodyum ve su birikimi, yüksek basınçlı potasyum kaybı, ödemler ve hipokalemi gibi mineral kortikoid etkiler ve çok nadiren miyoglobinüri.

Başka maddelerle etkileşim:

Potasyum kaybı başka ilaçlarla şiddetlenebilir (tiyasitler.). Olası digitalis glikozitlerin etki artması.

Uyarılar:

Hamilelikte, koleistik karaciğer hastalıklarda, sirozda, hipertansiyonda, hipokalemi, ağır böbrek yetmezliğinde ve bileşikgiller alerjisinde kullanılmaz.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğün aralarında bir fincan içiniz.

2 grama kadar meyan kökü kullanılabilir. Doktor izni olmadan 4-6 haftadan uzun kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-21

E. Meyer Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	10,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	15,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	15,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	15,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları ve barsak bozuklukları. Sinirsel mide rahatsızlıkları.

Yan etkiler:

Bileşikgillere karşı hassasiyet,

Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğün aralarında bir fincan içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-22

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 926

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumları (ezilmiş) – Carvi fructus	25,0	Pozitif monografi	

Rezene tohumları (ezilmiş) – Foeniculi fructus	25,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	25,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide ağrıları gibi mide rahatsızlıkları, ör. yetersiz mide suyu üretiminden, iştah açıcı.

Yan etkiler:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit).

Nadiren deri ve solunum yolunda alerjik reaksiyonlar görülebilir (rezene).

Mide ve barsak ülserleri. Rezeneye karşı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, bir fincan içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–23

Mide Çayı V (Standart onay)

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Centiyana kökü - Gentianae radix	30,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	30,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	20,0	Pozitif monografi	
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik ve gaz oluşumu gibi mide rahatsızlıkları, örnek; yetersiz mide suyu üretiminden. İştah açıcı.

Yan etkiler:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit).

Pelin otu içeren çayların yüksek dozda kullanımı, istifra, şiddetli ishal, idrar tutma, halsizlik ve kramplara neden olan zehirlenmelere sebebiyet verebilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Mide ve barsak ülserleri. Bileşikgillere karşı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğünlerden önce, taze hazırlanmış bir fincan çayı, ılık şekilde içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-24

Gaz giderici Çay NRF 6.4.

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Kedi otu kökü – Valerianae radix	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu.

Yan etkiler:

Nadiren deri, solunum yolu veya mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir. Anason ve anetole karşı hassasiyet. Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Kedi otu kökü, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: Huzursuzluk, sinirsel uyku sorunları.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyaç duyulduğunda bir fincan, taze hazırlanmış çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-25**Mide çayı III (Standart onaylı)**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melisa yaprağı – Melissae folium	35,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	30,0	Pozitif monografi	
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	30,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumu gibi mide şikayetleri, örnek yetersiz mide suyu üretimi nedeniyle, iştah açıcı.

Yan etkiler:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit).

Pelin otu içeren çayların yüksek dozda kullanımı, istifra, şiddetli ishal, idrar tutma, halsizlik ve kramplara neden olan zehirlenmelere sebebiyet verebilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Mide-barsak ülserleri, bileşikgillere karşı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10-15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğünlerden önce, ılık şekilde bir fincan içiniz.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-26

Prof. Schilcher Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	30,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	15,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumları (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumları (ezilmiş) – Foeniculi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Turunç meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu.

Çocukların kullanımına uygundur.

Yan etkiler:

Nadiren deri ve solunum yolunda alerjik reaksiyonlar görülebilir (rezene).

Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez, öğünler arasında, taze hazırlanmış bir fincan çay içiniz. Bebekler için 50-100 ml biberonlar tavsiye edilir.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-27

Prof. Schilcher Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	30,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	15,0	Pozitif monografi	

Melisa yaprakları – Melissae folium	20,0	Pozitif monografi	
Kalmus kökü – Acori rhizoma	30,0	Monografi yok	BHC, FFD

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumu ve hafif mide-barsak rahatsızlıkları. Sinirsel mide rahatsızlıkları. Çocukların kullanımına uygundur.

Uyarılar:

Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Bilgi:

Olası kanserolojik etkisi nedeniyle Hint ve Çin kalmus'u kullanılmalıdır (b-Asaron içeriği).

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3-5 kez, öğünler arasında bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-28

Prof. Weiß Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Rezene tohumları (ezilmiş) – Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Melisa yaprakları – Melissae folium	20,0	Pozitif monografi	
Kalmus kökü – Acori rhizoma	20,0	Monografi yok	BHC, FFD

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Kronik mide rahatsızlıkları (gastropati).

Ülser ve eşlik eden gastrit.

Yan etkiler:

Nadiren deri veya solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilir. Rezeneye karşı aşırı hassasiyet. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Acı maddelerine karşı hassas olan kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir.

Bilgi:

Olası kanserolojik etkisi nedeniyle Hint ve Çin kalmus'u kullanılmalıdır (b-Asaron içeriği).

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-29**E. Meyer Eczanesi Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohum (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	20,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumlu, ör. az mide suyu üretiminden dolayı, mide rahatsızlıkları. İştah açıcı.

Yan etkiler:

Nadiren deri, solunum yollarında veya mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir.

Pelin otu içeren çayların yüksek dozda kullanımı, istifra, şiddetli ishal, idrar tutma, halsizlik ve kramplara neden olan zehirlenmelere sebebiyet verebilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Mide ve barsak ülserleri, bileşikgillere ve rezeneye karşı aşırı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çayı içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-30

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kişniş tohumu (ezilmiş) – Coriandri fructus	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohum (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik, gaz oluşumlu, örnek az mide suyu üretiminden dolayı, mide rahatsızlıkları. Aşırı yemekten sonra.

Yan etkiler:

Nadiren deri, solunum yollarında veya mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (Anason, rezene).

Pelin otu içeren çayların yüksek dozda kullanımı, istifra, şiddetli ishal, idrar tutma, halsizlik ve kramplara neden olan zehirlenmelere sebebiyet verebilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Mide ve barsak ülserleri, anasona karşı aşırı hassasiyet. Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyacınız olduğunu çok sıcak bir fincan çayı, yudumlayarak içiniz. Tatlandırmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-31**M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	15,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	10,0	Pozitif monografi	
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	10,0	Pozitif monografi	
Zencefil kökü – Zingiberis rhizoma	10,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş)	5,0	Pozitif monografi	
Kişniş tohumu (ezilmiş) – Coriandri fructus	5,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Yaşlılık sebebiyle sindirim bozuklukları, şişkinlik, gaz oluşumlu, ör. az mide suyu üretiminden dolayı. İştah açıcı.

Yan etkiler:

Acı maddelerine karşı hassas olan kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit).

Nadiren deri ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilir (rezene).

Pelin otu içeren çayların yüksek dozda kullanımı, istifra, şiddetli ishal, idrar tutma, halsizlik ve kramplara neden olan zehirlenmelere sebebiyet verebilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Mide ve barsak ülserleri, rezeneye karşı aşırı hassasiyet. Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, her öğünden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–32**Prof. Weiß Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumları (ezilmiş) – Carvi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumları (ezilmiş) – Foeniculi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Anason tohumları (ezilmiş) - Anisi fructus	30,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Şişkinlik, gaz oluşumu. Çocukların kullanımına uygundur.

Yan etkiler:

Nadiren deri, solunum yollarında veya mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir. Anasona, anetole ve rezeneye karşı aşırı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

Bir tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 20 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, her öğünden sonra taze hazırlanmış bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–33**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 916**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Turunc meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	40,0	Pozitif monografi	

Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	40,0	Pozitif monografi	
Kekik toprak üstü kısımları – Thymi Herba	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Hazımsızlıkta iştah açıcı. Şişkinlik, gaz oluşumu.

Yan etkiler:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit). Özellikle açık tenli kişilerde ışık hassasiyeti oluşabilir.

Kekik, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: Bronşit ve boğmaca semptomları. Üst solunum yolları nezlesinde.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–34

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 917

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	15,0	Pozitif monografi	
Turunç meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	15,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	8,0	Pozitif monografi	
Meyan kökü – Liquiritiae radix	2,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

İştah açıcı. Şişkinlik, gaz oluşumu. Çocukların kullanımına uygundur.

Yan etkiler:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit). Özellikle açık tenli kişilerde ışık hassasiyeti oluşabilir.

Mide ve barsak ülserleri. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Nane yaprakları, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: Mide-barsak sisteminde ve safra kesesi ve yollarında kramp şikayetleri.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-35

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 918

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	25,0	Pozitif monografi	
Turunç meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	25,0	Pozitif monografi	
Şerbetçi otu dişi çiçek durumları – Lupuli flos	25,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Hazım düzenleyici ve iştah açıcı.

Yan etkiler:

Özellikle açık tenli kişilerde ışık hassasiyeti oluşabilir.

Mide ve barsak ülserleri. Bileşikgillere karşı hassasiyet. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Nane yaprakları, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: Mide-barsak sisteminde ve safra kesesi ve yollarında kramp şikayetleri.

Şerbetçi otu, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: Huzursuzluk ve korku gibi duygusal bozukluklar, uyku sorunları.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-36

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 919

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Centiyana kökü - Gentianae radix	9,0	Pozitif monografi	
Turunç meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	9,0	Pozitif monografi	
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	9,0	Pozitif monografi	
Aynısefa çiçekleri – Calendulae flos	4,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

İştah açıcı ve mide suyu üretimi destekleyici. Gaz ve şişkinlik.

Yan etkiler:

Acı maddelere karşı hassas olan kişilerde, nadiren baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit). Özellikle açık tenli kişilerde ışık hassasiyeti oluşabilir.

Pelin otu içeren çayların yüksek dozda kullanımı, istifra, şiddetli ishal, idrar tutma, halsizlik ve kramplara neden olan zehirlenmelere sebebiyet verebilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Mide ve bağırsak ülserleri. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız

Nane yaprakları, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: Mide-barsak sisteminde ve safra kesesi ve yollarında kramp şikayetleri.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5-10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-37**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 927**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melisa yaprağı – Melissae folium	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Kişniş tohumu (ezilmiş) – Coriandri fructus	14,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	14,0	Pozitif monografi	
Ölmez Çiçek – Helichrysi arenarii flos	4,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Gaz sancıları. Hafif mide ve barsak bozuklukları. Gastrit tedavisi destekleyici.

Yan etkiler:

Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3-5 kez, öğünler arasında bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-38**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 928**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kekik toprak üstü kısımları – Thymi Herba	25,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	25,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Hafif kramplı mide-barsak hazımsızlık şikayetleri.

Uyarılar:

Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Kekik, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: Bronşit ve boğmaca semptomlarında, üst solunum yolu nezlelerinde.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğünler arasında bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-39

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 929

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	17,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	8,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	15,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	15,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Mide hareketleri destekleyici.

Uyarılar:

Bileşikgillernadien aşırı hassasiyet reaksiyonlarına neden olabilir.

Mide ve barsak ülserleri, bileşikgillere karşı hassasiyet. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 1-2 kez, öğünler arasında bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–40**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 931**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	13,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	13,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	9,0	Pozitif monografi	
Boldo yaprağı - – Boldi folium	9,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	2,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Mide hareketleri düzenleyici ve

Mide suyu üretimi destekleyici.

Uyarılar:

Boldo yaprağı safra yolları düğümlenmesinde ve ağır karaciğer hastalıklarında kullanılmaz. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Mide ve barsak ülserleri.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz. Şekerle tatlandırmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–41**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 932**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Hazım destekleyici ve
Mide suyu üretimi destekleyici.

Uyarılar:

Bileşiklerinden aşırı hassasiyet reaksiyonlarına neden olabilir.

Bileşiklere karşı hassasiyet. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–42**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 933**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Turunc meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	28,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Boldo yaprağı – Boldi folium	28,0	Pozitif monografi	
Ölmez Çiçek – Helichrysi arenarii flos	4,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Mide suyu ve safra üretimini destekler.

Uyarılar:

Turunç kabuğu özellikle açık tenli kişilerde ışık hassasiyetine neden olabilir.

Boldo yaprağı safra yolları düğümlenmesinde ve ağır karaciğer hastalıklarında kullanılmaz. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-43

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 933

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kişniş tohumu (ezilmiş) – Coriandri fructus	22,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	22,0	Pozitif monografi	
Karahindiba kökü – Taraxaci officinalis radix	16,0	Pozitif monografi	
Pelin otu toprak üstü kısımları – Absinthii herba	16,0	Pozitif monografi	
Ölmez çiçek – Helichrysi arenarii flos	4,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Mideyi rahatlatır ve mide suyu üretimini destekler.

Uyarılar:

Acı maddelere karşı hassas olan kişilerde baş ağrısı veya mide rahatsızlıkları görülebilir (aşırı asit).

Pelin otu içeren çaylarının yüksek dozda kullanımı, istifra, şiddetli ishal, idrar tutma, halsizlik ve kramplara neden olan zehirlenmelere sebebiyet verebilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Advers etkiler:

Mide ve barsak ülserleri, safra yolları tıkanıklığı, safra kesesi ampiyemi, barsak düğümlenmesi.

Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-44**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 934**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Yağlı yemeklerin sindirimini destekler;

Mide suyu üretimini destekler.

Uyarı:

Acı maddelere karşı hassas olan kişilerde baş ağrısı veya mide rahatsızlıkları görülebilir (aşırı asit).

Mide ve barsak ülserleri.

Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğünlerden sonra bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-45**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 935**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	25,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	25,0	Pozitif monografi	
Sarı kantaron otu toprak üstü kısımları – Hyperici herba	25,0	Pozitif monografi	
Turunç meyve kabuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Mide-barsak sistemini rahatlatır ve aynı zamanda mide suyu yapımını destekler. Çocukların kullanımına uygundur.

Uyarılar:

Nadiren deri, solunum yolu veya mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (Anason).

Sarı kantaron ve turunç kabuğu özellikle açık tenli kişilerde ışık hassasiyetine neden olabilir.

Mide-barsak ülserleri, anason ve anetole karşı hassasiyet.

Sarı Kantaron, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirilmiştir: İçsel, psikovejetatif bozuklarda, depresif bozukluklarda, korku ve/veya sinirsel huzursuzluklarda. Hazımsızlık şikayetlerinde yağlı hiperikum yapılışı.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-46**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 953**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	

Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Şahtere otu – Fumariae herba	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Kramp şeklinde, iltihaplı mide-barsak rahatsızlıkları.

Uyarılar:

Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğünlerden 30 dakika önce bir bardak çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-47

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 954

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melisa yaprağı – Melissa folium	20,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	20,0	Pozitif monografi	
Turunç meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	20,0	Pozitif monografi	
Kedi otu kökü – Valerianae radix	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Kramp şeklinde, sinirsel mide-barsak rahatsızlıkları.

Uyarılar:

Acı maddelere karşı hassas olan kişilerde baş ağrısı veya mide rahatsızlıkları görülebilir (aşırı asit).

Özellikle açık tenli kişilerde foto hassasiyet oluşabilir.

Mide ve barsak ülserleri.

Kedi otu kökü, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirme: Huzursuzluk halleri, sinirsel uyku bozuklukları.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğünlerden sonra bir fincan çay içiniz. Şekerle tatlandırmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-48

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 955

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Şerbetçi otu dişi çiçek durumları – Lupuli flos	25,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	25,0	Pozitif monografi	
Sarı kantaron otu toprak üstü kısımları – Hyperici herba	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Psikovejetatif mide ağrıları (ör. gastrit).

Uyarılar:

Özellikle açık tenli kişilerde foto hassasiyet oluşabilir.

Bileşiktekilere karşı hassasiyet.

Şerbetçi otu, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirme: Huzursuzluk ve korku halleri, uyku bozuklukları gibi duygusal bozukluklar.

Sarı kantaron, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirme: İçsel, psikovejetatif bozukluklar, depresif bozukluklar, Korku ve/veya sinirsel huzursuzluk. Hazımsızlık şikayetlerinde yağlı hiperikum hazırlanışı.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez, öğünlerden sonra bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–49**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 956**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Turunç meyve kavuğu – Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	25,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	25,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	25,0	Pozitif monografi	
Kişniş tohumu (ezilmiş) – Coriandri fructus	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Hazımsızlık şikayetleri.

Uyarılar:

Nadiren deri ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülür (Rezene).

Özellikle açık tenli kişilerde foto hassasiyet oluşabilir.

Rezeneye karşı hassasiyet.

Safa kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanılmamalıdır.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3 kez, öğünlerin yanında bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–50**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 962**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	30,0	Pozitif monografi	
Meyan kökü – Liquiritiae radix	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	10,0	Pozitif monografi	

Melisa yaprağı – Melissa folium	10,0	Pozitif monografi	
---------------------------------	------	-------------------	--

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

İltihaplı ve hazımsızlıkla beraber görülen mide-barsak rahatsızlıkların, destekleyici tedavisinde kullanılır.

Uyarılar:

Uzun süreli kullanımda mineral kortokoit etkisi, ör. sodyum ve su tutma, yüksek basınçlı potasyum kaybı, ödemler ve hipokalemi ve çok nadiren miyoglobini oluşabilir.

Başka maddelerle etkileşim:

Potasyum kaybı başka ilaçlarla yoğunlaşabilir (Tiyasitler). Digitalis glikozitlerle olası yoğun etki.

Advers etkiler:

Hamilelikte, kolestatik karaciğer hastalıklarında, sirozda, hipertansiyonda, ağır böbrek yetmezliğinde, hipokalemi kullanılmaz.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3 kez, öğünlerden önce bir fincan çay içiniz. 2 grama kadar meyan kökü kullanılabilir. Doktor tavsiyesi olmadan 4-6 haftadan uzun bir süre kullanılmamalıdır.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-51

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 963

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	16,0	Pozitif monografi	
Meyan kökü – Liquiritiae radix	16,0	Pozitif monografi	
Böğürtlen yaprağı - Rubi idaei folium	16,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Akut ve kronik gastrit tedavisini destekler.

Yan etkiler:

Uzun süreli kullanımda mineral kortokoit etkisi, ör. sodyum ve su tutma, yüksek basınçlı potasyum kaybı, ödemler ve hipokalemi ve çok nadiren miyoglobininüri oluşabilir.

Hamilelikte, kolestatik karaciğer hastalıklarında, sirozda, hipertansiyonda, ağır böbrek yetmezliğinde, hipokalemi kullanılmaz.

Böğürtlen yaprağı, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirme: Belirsiz ishal hastalıklarında. Ağız ve boğaz mukozasında hafif iltihaplanmalar.

Başka maddelerle etkileşim:

Potasyum kaybı başka ilaçlarla yoğunlaşabilir (Tiyasitler). Digitalis glikozitlerle olası yoğun etki.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3 kez, öğünlerden önce bir fincan çay içiniz. Hareket küründe de kullanılabilir. 4 haftalık kısa süreli kullanımı tavsiye edilir. 2 grama kadar meyan kökü kullanabilir. Doktor tavsiyesi olmadan 4-6 haftadan uzun bir süre kullanılmamalıdır.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-52**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 994**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) - Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) - Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği - Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	
Böğürtlen yaprağı - Rubi idaei folium	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Enterite bağlı şiddetli gaz sancıları. Bebek ve küçük çocuklara uygundur.

Uyarılar:

Çok nadiren deri, solunum yollarında ve mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (Anason, Rezene).

Anasona, anetole ve rezeneye karşı aşırı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

1 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3-5 kez bir fincan çayı, öğünlerle birlikte içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-53**Egwa-Wiveda Çay Karışımı 993**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Anason tohumu (ezilmiş) - Anisi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) - Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) - Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Isırgan otu - Urticae folium	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Hafif hazımsızlıklarda, gaz giderici. Özellikle küçük çocuklara uygundur. Süt yapımı destekleyici çay.

Uyarılar:

Çok nadiren deri, solunum yollarında ve mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (Anason, Rezene).

Anasona, anetole ve rezeneye karşı aşırı hassasiyet.

Isırgan otu, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirme: Romatizma şikayetlerinde destekleyici tedavi, idrar yollarının iltihaplı rahatsızlıklarında, böbrek kumu önlemeye ve tedavisine kullanılır.

Doz/uygulama talimatı:

2 tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 3-5 kez bir fincan içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-54

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 995

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melisa yaprağı – Melissae folium	30,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş)	25,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Gaz sancıları (özelikle bebek ve küçük çocuklarda).

Uyarılar:

Çok nadiren deri ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilir (Rezene).

Doz/uygulama talimatı:

2 (bebeklerde ½) tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez bir fincan içiniz. Çay, su yerine biberonla da verilebilir.

Işık ve nemden koruyunuz.

Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-55

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	10,0	Pozitif monografi	

Centiyan kökü - Gentianae radix	10,0	Pozitif monografi	
---------------------------------	------	-------------------	--

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik ve gaz oluşumu (ör. baklagiller yedikten sonra).

Uyarılar:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit). Çok nadiren deri ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilir (Rezene).

Mide- ve barsak ülseri.

Doz/uygulama talimatı:

1 çay kaşığı çay üzerine soğuk su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde kaynatılır ve hemen süzgeçten geçirilir. Başka türlü tavsiye edilmediyse, her öğünden sonra ½ fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-56

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melisa yaprağı – Melissa folium	10,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	10,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	10,0	Pozitif monografi	
Ebegümeçi çiçekleri - Malvae sylvestris flos	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Okul çocuklarında sinirsel mide şikayetleri, iştahsızlık, şişkinlik ve ekşi reflü.

Uyarılar:

Safra kesesi şikayetlerinde doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

2 çay kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5-10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, sabah ve akşamları birer fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-57

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melek otu kökü – Angelicae radix	20,0	Pozitif monografi	
Misk otu (Ayvadana) – Artemisiae herba	10,0	Monografi yok	BHC
Melisa yaprağı – Melissa folium	10,0	Pozitif monografi	
Çilek yaprağı - Fragariae folium	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Yemekten sonra sindirim sıkıntısında ve yemek tadıyla karışık sık geğirmede kullanılır.

Uyarılar:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit).

Özellikle açık tenli kişilerde foto hassasiyet görülebilir. Uzun süreli UV ışınlarına maruz kalma ve uzun güneş banyoları kullanım süresince tavsiye edilmez. Yüksek dozda alındığında pelin otu içeren çaylar, istifra, şiddetli ishal, idrara çıkamama ve uyuşukluk ve kramplara neden olan zehirlenmeye sebep olabilir. Önceden hassasiyet mevcuttu ise, misk otu alerjik reaksiyonlara neden olabilir. Uzun süre kullanılmamalıdır.

Misk otu: Belirtilen kullanım alanlarında etkinliği kanıtlanmadığı için, tedavi amaçlı kullanımı tavsiye edilmez

Mide- ve barsak ülseri. Hamilelik.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, her ana öğünden sonra bir fincan çay içiniz. Şekerle tatlandırmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-58**M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	10,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	10,0	Pozitif monografi	
Centiyana kökü - Gentianae radix	10,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	5,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Yemekten sonra sindirim sıkıntısında ve yemek tadıyla karışık sık geçirmede kullanılır.

Uyarılar:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit).

Mide ve barsak ülseri. Bileşikgillere karşı aşırı hassasiyet. Safra kesesi hastalıklarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

1 yemek kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, her ana öğünden sonra bir fincan çay içiniz. Şekerle tatlandırmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-59**M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kekik toprak üstü kısımları – Thymi Herba	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	10,0	Pozitif monografi	

Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	10,0	Pozitif monografi	
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik hissi, gaz oluşumu. Hazım detekleyici.

Uyarılar:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit).

Mide ve barsak ülseri. Hamilelik. Safra kesesi hastalıklarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, her ana öğünden önce bir fincan çayı, ılık şekilde içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–60

M. Pahlow Eczaesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kondurango kabuğu – Coriandri fructus	30,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	15,0	Pozitif monografi	
Hercai menekşe toprak üstü kısımları – Violae tricoloris herba	15,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	10,0	Pozitif monografi	
Aynısefa çiçeği – Calendulae flos	10,0	Pozitif monografi	
Boldo yaprağı – Boldi folium	7,0	Pozitif monografi	
Melisa yaprağı – Melissa folium	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Nedeni bilinmeyen basınç hissi (“mide de bir şeyin rahatsızlık vermesi...”).

Belirsiz sindirim bozukluğu.

Uyarılar:

Safra yolları kilitlenmesi ve ağır karaciğer hastalıkları (Boldo yaprağı). Mide ve barsak ülseri. Safra kesesi taşları şikayetinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Menekşe otu, takibi kullanım alanlarında pozitif değerlendirme: hafif, seboroik dışsal deri hastalıkları. Çocuklarda beşik kabuklanması.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde iki kez, 2-3 hafta boyunca 1 fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi–61

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeğı – Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Aniden oluşan kramp şeklinde mide şikayetleri (çoğunlukla aşırı yemek veya soğuk algınlığı nedeniyle ortaya çıkar).

Uyarılar:

Bileşikgiller nadiren hassasiyet reaksiyonlarına neden olur.

Bileşikgillere karşı hassasiyet. Safra kesesi taşları şikayetlerinde, doktora danışmadan kullanmayınız.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyacınız olduğunda bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-62

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kırmızı kantaron toprak üstü kısımları – Centauri herba	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	10,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Misk otu (Ayvadana) – Artemisiae herba	10,0	Monografi yok	BHC

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Ağır ve yağlı yemek üzerine sindirimin desteklenmesi ve düzenlenmesi için.

Uyarılar:

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit). Önceden hassasiyet üzerine misk otuna gösterilen alerjik reaksiyonlar.

Mide ve barsak ülseri. Hamilelik. Safra kesesi hastalıklarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Misk otu: Belirtilen şikayetlerde etkinliği kanıtlanmadığı için, tedavi amaçlı kullanımı tavsiye edilmez.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyacınız olduğunda bir fincan çayı, çok sıcak şekilde, yudumlayarak içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-63

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Melisa yaprağı – Melissae folium	40,0	Pozitif monografi	
Centiyana kökü - Gentianae radix	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumları (ezilmiş) – Carvi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Anason tohumları (ezilmiş) - Anisi fructus	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Aşırı yemek üzerine hazmın desteklenmesi ve düzenlenmesi için.

Uyarılar:

Çok nadiren deri ve solunum yolu ve mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar (anason) görülebilir.

Acı maddelerine karşı hassas kişilerde, baş ağrısı veya mide şikayetleri görülebilir (aşırı asit).

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyacınız olduğunda bir fincan çayı, çok sıcak şekilde, yudumlayarak içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-64

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kakule tohumları (ezilmiş) – Cardamomi semen	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumları (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumları (ezilmiş) – Foeniculi fructus	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Diyafram kaldırılmasından kaynaklanan kalp şikayetlerine neden olan aniden oluşan gaz sancıları (Roemheld-Sendromu).

Uyarılar:

Deri ve solunum yollarında veya mide-barsak-sisteminde alerjik reaksiyonlar görülebilir (Rezene).

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (250ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyaç duyulduğunda ½ fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-65

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	10,0	Pozitif monografi	
Melisa yaprağı – Melissa folium	10,0	Pozitif monografi	
Anason tohumları (ezilmiş) - Anisi fructus	5,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Mide bulantısı (olası mide ağrıları ile birlikte).

Uyarılar:

Çok nadiren deri ve solunum yolu ve mide-barsak sisteminde alerjik reaksiyonlar (anason) görülebilir.

Safra kesesi taşlarında sadece doktora danıştıktan sonra alınmalıdır.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (250 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, ihtiyacınız olduğunda bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-66**Dr. Rauch Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Aynısefa çiçeği – Calendulae flos	30,0	Pozitif monografi	
Ebegümece çiçekleri - Malvae sylvestris flos	30,0	Pozitif monografi	
Kurtpençesi kökü – Tormentillae rhizoma	30,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Ağır mide iltihaplanmalarının, mide-on iki parmak barsak ülseri, mide ameliyatından sonra küçük gastritte (Billroth II) destekleyici tedavi.

Uyarılar:

Hassas kişilerde mide tahrişler ve istifra görülebilir (tormentil kökü).

Ebegümece çiçekleri, takibi uygulamalarda pozitif değerlendirme: Ağız ve boğaz mukozasında tahrişler ve buna bağlı kuru öksürük.

Tormentil kökü, takibi uygulamalarda pozitif değerlendirme: Belirli olmayan ishallerde; ağız ve boğaz mukozasında hafif iltihaplanmalar.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine 200 ml soğuksu dökünüz ve gece, üzeri kapalı şekilde bekletiniz. Sabah kabartınız ve ardından 20-30 saniye demlenmeye bırakınız ve süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez 1 fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-67**Dr. Rauch Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Solucan otu toprak üstü kısımları – Anserinae herba	30,0	Pozitif monografi	
Civan perçemi toprak üstü kısımları - Millefolii herba	30,0	Pozitif monografi	

Papatya çiçeği – Matricariae flos	30,0	Pozitif monografi	
-----------------------------------	------	-------------------	--

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Rektum ve hemoroit şikayetlerinde destekleyici tedavi (ince veya küçük top şeklinde, sert dışkı).

Uyarılar:

Mide tahrişleri şiddetlenebilir (solucan otu).

Bileşiktekilere karşı aşırı hassasiyet.

Solucan otu, takibi uygulamalarda pozitif değerlendirme: hafif ağrılı şikayetler, hafif, belirli olmayan, akut ishal hastalıklarının tedavisini destekler. Ağız ve boğaz mukozasında hafif iltihaplanmalar.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine bir kaynar su (200ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 5-10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde 2-3 kez 1 fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-68

Pharmacopoea Helvetica editio septima

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Papatya çiçeği – Matricariae flos	25,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumları (ezilmiş) – Carvi fructus	30,0	Pozitif monografi	
Eğir otu kökü	15,0	Pozitif monografi	
Kedi otu kökü – Valerianae radix	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Şişkinlik hissi ile beraber mide-barsak şikayetleri, gaz oluşumu ve kramp şeklinde mide-barsak sorunları. İştah açıcı.

Uyarılar:

Mide-barsak-ülserleri.

Safra kesesi hastalıklarında, doktora danışmadan kullanmayınız.

Olası kanserolojik etkisi nedeniyle Hint ve Çin eğir otu kullanılmamalıdır (β -Asaron içeriği).

Kedi otu kökü, takibi uygulamalarda pozitif değerlendirme: Huzursuzluk, sinirlilik sonucu uykusuzluk.

Doz/uygulama talimatı:

İki gram çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez bir fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Mide rahatsızlığından kullanılan tıbbi çay reçetesi-69

Prof. Weiß Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumları (ezilmiş) – Carvi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumları (ezilmiş) – Foeniculi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	8,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Gaz oluşumlu mide-barsak-gastriti.

Uyarılar:

Deri ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilir (Rezene).

Doz/uygulama talimatı:

Bir tatlı kaşığı çay üzerine bir fincan kaynar su (150ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, günde birkaç kez taze hazırlanmış iki fincan çay içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Ağız ve Boğaz Hastalıklarının Kullanılan Tıbbi Çay Reçetesi
Egwa-Wiveda Çay Karışımı 133

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Ebegümece çiçekleri - Malvae sylvestris flos	15,0	Pozitif monografi	
Kuşburnu meyvesi – Rosae pseudo-fructus	20,0	Pozitif monografi	
Aslanpençesi Çiçeği - Alchemillae herba	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Hafif iltihaplı yutak ve ses kısıklığı.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, her 1 veya 2 iki saatte bir, bir fincan içiniz.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi–1

Prof. Weiß Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	25,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	25,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	25,0	Pozitif monografi	
Senna meyvesi – Sennae fructus	25,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Kabızlık, barsak hareketlerini destekleyici ve barsak temizleyici. Hazımsızlık şikayetleri.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özellikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuvar barsak hastalıkları, neden bilinmeyen abdominal ağrılar, 12 yaş altı çocuklar. Hamileliğin ilk üç ayında, sadece doktor tavsiyesi üzerine kullanınız.

Doz/uygulama talimatı:

İki tatlı kaşığı çay üzerine ¼ kaynar su dökünüz, üzeri kapalı şekilde 15 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, sabahları ve/veya akşamları yatmadan önce bir fincan içiniz. Doktor tavsiye olmadan 1-2 haftadan uzun kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi–2**Kabızlık Çayı NRF 6.9.**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	10,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Senna meyvesi – Sennae fructus	60,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Kabızlık, barsak hareketlerini destekleyici ve barsak temizleyici. Hazımsızlık şikayetleri.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde alerjik deri ve solunum reaksiyonları (Rezene).

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özelikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuar barsak hastalıkları, neden bilinmeyen abdominal ağrılar, 12 yaş altı çocuklar. Hamileliğin ilk üç ayında, sadece doktor tavsiyesi üzerine kullanınız. Safra kesesi taşlarında doktorunuza danışınız.

Doz/uygulama talimatı:

Bir veya iki tatlı kaşığı çayı üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, sabahları ve/veya akşamları yatmadan önce bir fincan içiniz. Doktor tavsiye olmadan 1-2 haftadan uzun kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi–3**M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı**

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Kuşburnu meyvesi – Rosae pseudo-fructus	20,0	Pozitif monografi	
Akdiken kabuğu - Frangulae cortex	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri**Kullanım alanı:**

Kabızlık, barsak hareketlerini destekleyici, yumuşak dışkıly barsak boşaltım ve hafif su atma.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özelikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuar barsak hastalıkları, neden bilinmeyen abdominal ağrılar, 12 yaş altı çocuklar. Hamilelik. Safra kesesi taşlarında doktorunuza danışınız.

Doz/uygulama talimatı:

Bir tatlı kaşığı üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 20 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, sabahları ve/veya akşamları yatmadan önce bir fincan içiniz. Doktor tavsiye olmadan 1-2 haftadan uzun kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi–4

M. Pahlow Eczanesi Çay Karışımı

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Mürver çiçeği – Sambuci flos	20,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Senna meyvesi – Sennae fructus	10,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	10,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Kabızlık, barsak hareketlerini destekleyici, yumuşak dışkılı barsak boşaltımı. Hazımsızlık şikayetleri.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde alerjik deri ve solunum reaksiyonları (Rezene)

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özelikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuar barsak hastalıkları, neden bilinmeyen abdominal ağrılar, 12 yaş altı çocuklar. Hamileliğin ilk üç ayında, sadece doktor tavsiyesi üzerine. Rezeneye karşı aşırı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

Bir tatlı kaşığı üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, akşamları yatmadan önce bir fincan içiniz. Doktor tavsiye olmadan 1-2 haftadan uzun kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi-5

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 972

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Akdiken kabuğu - Frangulae cortex	20,0	Pozitif monografi	
Meyan kökü – Liquiritiae radix	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Spastik şikayetleri ile birlikte hafif kabızlık. Gastrit nedeniyle hafif kabızlık.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde alerjik deri ve solunum reaksiyonları (Rezene)

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özelikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp

fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuvar barsak hastalıkları, neden bilinmeyen abdominal ağrılar, 12 yaş altı çocuklar. Hamilelik, kolestatik karaciğer rahatsızlıkları, siroz, hipertansiyon, hipokalemi, ağır böbrek yetmezliği. Safra kesesi taşlarında doktorunuza danışınız.

Doz/uygulama talimatı:

Bir tatlı kaşığı üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçirin. Başka türlü tavsiye edilmediyse, sabahları ve/veya akşamları yatmadan önce bir fincan içiniz. Doktor tavsiye olmadan 1-2 haftadan uzun kullanmayınız. Günde 2 gram civarında meyan kökü tüketilebilir.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi-6

Egwa-Wiveda Çay Karışımı 973

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	25,0	Pozitif monografi	
Frenk kimyonu tohumu (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Akdiken kabuğu - Frangulae cortex	20,0	Pozitif monografi	
Melisa yaprağı – Melissa folium	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Hazımsızlık şikayetleri ile birlikte hafif kabızlık.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde alerjik deri ve solunum reaksiyonları (Rezene)

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özellikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp

fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuvar barsak hastalıkları, neden bilinmeyen abdominal ağrılar, 12 yaş altı çocuklar. Hamilelik. Rezeneye karşı aşırı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

Bir tatlı kaşığı üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, sabahları ve/veya akşamları yatmadan önce bir fincan içiniz. Doktor tavsiye olmadan 1-2 haftadan uzun kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi-7

Pharmacopoea Austriaca 1990

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Senna meyvesi – Sennae fructus	50,0	Pozitif monografi	
Mürver çiçeği – Sambuci flos	20,0	Pozitif monografi	
Papatya çiçeği – Matricariae flos	5,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumu (ezilmiş) – Foeniculi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Potasyum-Sodyum-Tartrat	6,0		
Tartarik asit	4,0		
Süzülmüş su	8,0		

Hazırlanışı:

15 parça Senna yaprağı, 6 parça ılık, süzölmüş suda çözülmüş KNaTartrat ile karıştırılır ve bir saat sonra 2 parça ılık, süzölmüş suda çözülmüş tartarik asit ile düzenli şekilde ıslatılır. Kuruduktan sonra 30-40 derece ısıda kalan Senna yapraklarını ve diğer içerik maddeleri karıştırılır.

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Kabızlık; barsak hareketlerini çalıştırmak ve barsak temizlemek için.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde alerjik deri ve solunum reaksiyonları (Rezene)

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özelikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuar barsak hastalıkları, neden bilinmeyen abdominal ağrılar, 12 yaş altı çocuklar. Hamileliği ilk üç ayında, sadece doktor tavsiyesi üzerine kullanılır. Rezeneye karşı aşırı hassasiyet.

Doz/uygulama talimatı:

Bir tatlı kaşığı üzerine kaynar su (150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendirin ve ardından süzgeçten geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, sabahları ve/veya akşamları yatmadan önce bir fincan içiniz. Doktor tavsiye olmadan 1-2 haftadan uzun kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi–8

Prof. Weil'in çay karışımıdır

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Frenk kimyonu tohumları (ezilmiş) – Carvi fructus	20,0	Pozitif monografi	
Nane yaprağı – Menthae piperitae folium	30,0	Pozitif monografi	
Senna meyvesi – Sennae fructus	10,0	Pozitif monografi	
Akdiken kabuğu - Frangulae cortex	30,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Kabızlık. Hazımsızlık sorunları.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde alerjik deri ve solunum reaksiyonları (Rezene)

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özellikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuvar barsak hatalıkları, nedeni bilinmeyen abdominal ağrılar. 12 yaşın altında çocuklar, hamileler. Rezene alerjisi. Safra kesesi taşlarında, doktora danışmadan alınmamalıdır.

Doz/uygulama talimatı:

Bir çay fincanına 1-2 tatlı kaşığı çay karışımı üzerine kaynar su dökünüz (150 ml), fincanın üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve çay süzgecinden geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, akşamları bir fincan çay içiniz.

Doktor tavsiyesi olmadan 1-2 haftadan uzun bir süre kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi–9

Pharmacopoea Helvetica editio sexta

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Mürver çiçeği – Sambuci flos	10,0	Pozitif monografi	
Anason tohumları (ezilmiş) - Anisi fructus	10,0	Pozitif monografi	
Rezene tohumları (ezilmiş) – Foeniculi fructus	15,0	Pozitif monografi	
Senna meyvesi – Sennae fructus	50,0	Pozitif monografi	

Meyan kökü – Liquiritiae radix	10,0	Pozitif monografi	
Kara banotu toprak üstü kısımları – Hyscyami folium	10,0	Monografi yok	HPMC

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Kabızlık (kramp çözücü etki)

Hazımsızlık şikâyetleri.

Yan etkiler:

Nadiren deride, solunum yollarında ve mide-barsak sisteminde, alerjik reaksiyonlar. Bazı durumlarda krampli mide-barsak-şikâyetleri, ağız kuruluğu, uyum bozuklukları, taşikardi, idrara çıkma bozuklukları. Kronik kullanım/yanlış kullanım: Elektrolit kaybı (ör. potasyum), albüminüri ve hematüri, barsak mukozasında pigment birikimi, mineralkortikoidetkiler. Potasyum kaybına bağlı kalp fonksiyon bozuklukları ve kas yetmezliği.

Başka maddelerle etkileşim:

Antikolinerjik etkisinin, trisiklik anti depresan, anti histaminik, fenotiyazin, amantadin, kinidin, prokainamid kullanımı sonucu yoğunlaşması. Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum eksikliği sonucu kalp glikozit etkisinin çoğalması ve anti aritmiklerin tesirine etki etmesi mümkündür. Potasyum kaybı, tiyaziddiüretikler, adrenal steoridler ve meyan kökü ile çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut iltihaplı barsak hastalıkları, bilinmeyen nedenle karın ağrısı, kolestatik karaciğer hastalıkları, siroz, hipertansiyon, ağır böbrek yetmezliği, hipokalemi. Anason ve rezene alerjisi. Taşikardi aritmikler, prostat adenomu (artı idrar oluşumu), dar açılı glokom, akciğer ödemi, mide-barsak-sisteminde mekanik darlık, megakolon.

12 yaş altında çocuklar, hamileler.

Dozaj bilgileri ve kullanım tarifi:

2-3 gram karışıma kaynar su (yaklaşık 150 ml) dökünüz, üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve süzgeçten süzünüz. Başka türlü tavsiye edilmediyse sabahları ve/veya akşamları, yatmadan önce 1 fincan çay içiniz. Doktor tavsiyesi olmadan, 1-2 haftadan uzun bir süre kullanmayınız. Günde yaklaşık 2 gram meyan kökü kullanılabilir.

Konstipasyonda kullanılan tıbbi çay reçetesi–10

M. Pahlow Eczanesi çay karışımıdır

<u>Drog İsmi</u>	<u>Oran</u>	<u>Komisyon E</u>	<u>Diğer</u>
Senna meyvesi – Sennae fructus	20,0	Pozitif monografi	

Akdiken kabuğu - Frangulae cortex	20,0	Pozitif monografi	
Senna yaprakları – Sennae folium	20,0	Pozitif monografi	

Kullanım Bilgileri

Kullanım alanı:

Akut Kabızlık.

Yan etkiler:

Bazı kişilerde kramp şeklinde mide ve bağırsak sancıları (dozaj azaltılmalıdır).

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda: Elektrolit kaybı (özelikle potasyum), Albüminüri ve Hematüri; Bağırsak mukozasında pigment birikimleri. Kalp fonksiyonlarının bozulması ve potasyum kaybı nedeniyle kas kaybı oluşması mümkündür.

Başka maddelerle etkileşim:

Kronik kullanımda/yanlış kullanımda potasyum kaybından dolayı kalp glikozit etkisinin çoğalması, ayrıca anti aritmiklerin etkisine tesir edebilir. Potasyum kayıpları tiyazitdiüretikler, adrenal kortikalsteroidler ve meyan kökü tüketimi sonucu çoğalabilir.

Uyarılar:

Barsak düğümlenmesi, akut enflamatuvar barsak hatalıkları, nedeni bilinmeyen abdominal ağrılar. 12 yaşın altında çocuklar, hamileler.

Doz/uygulama talimatı:

Bir çay fincanına 1-2 tatlı kaşığı çay karışımı üzerine kaynar su dökünüz (250 ml), fincanın üzeri kapalı şekilde 10 dakika demlendiriniz ve çay süzgecinden geçiriniz. Başka türlü tavsiye edilmediyse, akşamları bir fincan çay içiniz.

Doktor tavsiyesi olmadan 1-2 haftadan uzun bir süre kullanmayınız.

Işık ve nemden koruyunuz. Saklama süresi sınırlıdır. Hemen tüketiniz. İlaçları çocuklardan uzak saklayınız (42).

4.2. Gastrointestinal Sistem Rahatsızlıklarında Sıklıkla Kullanılan Foeniculum vulgare İncelemesi

Familya: Apiaceae

Türkçe adı: Rezene, arapsacı, irziyan, mayana, raziyane, tatlı rezene

İngilizce adı: Fennel, SweetFennel, Bitter Fennel, Wild Fennel, LargeFennel

Kullanılan kısımları: Olgun meyveleri

Kayıtlı olduğu Farmakope ve Monograflar: Alman Farmakopesi, Avrupa Farmakopesi, Çin Farmakopesi, FransızFarmakopesi İngiliz Bitki Farmakopesi, İngiliz Farmakopesi, İsviçre Farmakopesi VII, ESCOP Monografları, Komisyon E Monografları, PDR Monografları, FFD Monografları.

Bitkinin yayılışı

Akdeniz bölgesinde doğal olarak yetişen bitkinin, çok eskiden beri tıbbi kullanımı ve gıda olması nedeniyle Avrupa, Asya, Kuzey Afrika ve Güney Amerika'da geniş alanlarda kültürü yapılmaktadır (44). Ülkemizde Kuzey Anadolu'da doğal olarak yetişmektedir. Ege ve Akdeniz bölgelerinde de kültürü yapılmaktadır (1,45).

Türkiye'de halk arasında kullanılışı

Bitkinin meyveleri mideyi, gaz söktürücü ve süt arttırıcı; yaprağı yara iyi edici; kökü ise idrar arttırıcı olarak kullanılmaktadır. Meyvelerden hazırlanan %2'lik infüzyonu özellikle süt çocuklarında gaz oluşumunu önlemek yönünden etkilidir. Ayrıca bitkinin genç yapraklı gövdeleri Ege gölgesinde gıda olarak tüketilmektedir (1).

Botanik özellikleri

1-1.8 m yükseklikte, yaprakları çok parçalı parçaları filiform, çiçekleri sarı renkli olan çok otsu bir bitkidir. Meyveler 6-10 cm boyunda ve 1,5-4 mm kalınlıkta, silindir biçiminde, genellikle biraz kıvrık, tüysüz, genellikle saplı, esmerimsi yeşil veya yeşilimsi sarı renkli tanelerdir. Merikarpta 5 kuvvetli kosta ve her valekulumda birer tane geniş salgı kanalı yer almaktadır. Baharlı kokulu ve hafif yakıcı lezzetlidir (1,44,45). Bitkinin *Foeniculum vulgare* Miller subsp. *vulgare* ve *Foeniculum vulgare* Miller subsp. *piperitum* (Ucria) Coutinho olmak üzere iki alt türü bulunmaktadır. Bu alt türlerden subsp. *vulgare*'nin 4 varyetesi vardır. Bunlardan iki tanesi, var. *vulgare* ve var. *dulce* (Miller) Thellung, farmasötik bakımdan önemli olduğu için farmakope ve monograflarda kayıtlıdır. Diğer varyeteleri ise rezenenin sebze olarak kullanılan varyeteleridir (46). *Foeniculum vulgare* Miller subsp. *vulgare* var. *vulgare*, "Acı rezene" (Bitter Fennel) adı ile bilinen tek yıllık bir varyetedir. Meyveler fenkon bakımından zengin olduğu için bir tattadır (47,48). *Foeniculum vulgare* Miller subsp. *vulgare* var. *dulce* (Miller) Thellung meyveleri ise, "Tatlı rezene" (Sweetfennel) adı ile bilinen çok yıllık bir bitkidir. Anetol bakımından zengin olduğu için, tatlı ve aromatik bir lezzettedir. Her birbirinden mikroskobik olarak ayırt etmek hemen hemen imkansızdır. Tat ve koku farkı yanı sıra uçucu yağlarının ince tabaka kromatografisi ile analizinden iki varyetenin a yapılabilmektedir (47,48)

Kimyasal bileşimi

Bitkinin bütün organları uçucu yağ bakımından zengindir (49-51). *Foeniculum vulgare* Miller subsp. *vulgare* var. *vulgare* meyveleri %2-6 oranında uçucu yağ taşımaktadır (47,52). Bu uçucu yağın %60'ından fazlasını (%50-75) transanetol, %15'inden fazlasını fenkon (%12-33) ve %5'den az kısmını (%2-5) ise östragol oluşturmaktadır (47,53,54). Rezene meyveleri %1.5-3 oranında uçucu yağ taşımakta, bu yağın %72.9 trans-anetol %1-10'unu fenkon ve %10'dan daha azını (%3-12) östragol oluşturmaktadır (47,53,55,56). Avrupa Farmakopesine göre *Foeniculum vulgare* Miller subsp. *vulgare* var. *vulgare* meyvelerinden elde edilen uçucu yağ en az %60 anetol ve en az 15 fenkon taşımaktadır. *Foeniculum vulgare* Miller subsp. *vulgare* var. *dulce* (Miller) Thellung meyvelerinden elde edilen uçucu yağ ise %80'den daha az anetol taşımamalıdır (57) Her iki varyetenin meyvelerinden elde edilen uçucu yağ anetol, fenkon ve östragol'den başka anisaldehyt ve bazı terpenoit hidrokarbonları (α -ve β -pinen, α -tuyen, β -fenken, kamfen, 3-karen, sabinen, α -fellandren, mirsen, limonen, α -ve γ -terpinen, cis-osimen, terpinolen, trans-osimen, fenkil asetat, apiol ve p-simen) içermektedir (48,53,58-61) Türkiye'de 8 farklı bölgeden toplanan tatlı rezene

tohumlarından elde edilen uçucu yağların başlıca trans-anetol (%75.68-86.52), bunun yanında limonen (%4.25-9.15), östragol (%3.25-5.21), fenkon (%1.05-2.80), γ -terpinen (%0.86-1.57) ve α -pinen (%0.47-1.14) taşıdığı bildirilmiştir. Örneklerde, trans-anetol'ün otoksidasyon ürünü olarak anisaldehit, anisketon ve cis-anetol varlığı tespit edilmiştir. Ayrıca bazı örneklerde karvon, sitral, oktanal, sitronellal ve a-terpineol'ün bulunduğu belirtilmiştir (49).

Etkileri ve Kullanılışı

Dispeptik rahatsızlıklarda; spazmodikgastrointestinal şikayetler, şişkinlik,gaz, üst solunum yolları rahatsızlıkları; soğuk algınlığı, öksürük ve bronşitte etkilidir (62).

Özellikle bebeklerde ve küçük çocuklarda gaz ve kolik tarzındaki gastrointestinal ağrılarda çayı halinde kullanılır. Anetol ve fenkonsekretolitik etkiye sahiptir. Solunum sisteminin soğuk algınlığı, öksürük gibi şikayetlerinde sekretolitik ve ekspektoran etkisi nedeniyle çayı halinde kullanılır. Ayrıca rezene meyvesi karminatif çay karışımları için çok iyi bir tat düzenleyicidir (63)

Yan etkileri

Cilt ve solunum sisteminde alerjik reaksiyonları bildirilmiştir (64,65)

Uyarılar:

Anetol'e duyarlılığı olan kişilerde kullanılmamalıdır (62). Anetolün aşırı kullanımı konvülsiyona neden olabileceği için epileptik hastalarda kullanılmamalıdır (66).

Gebelik ve emzirme

Gebelik sırasında ve emziren kadınlarda tavsiye edilen dozlarda infüzyonları halinde kullanılabilir (62).

4.3. Türkiye’de Sindirim Sisteminde Rahatsızlarında Tercih Edilen Tedavi Yöntemleri

2018 yılında Mersin’de yapılan bir araştırmada sindirim sisteminde görülen rahatsızlıklar ve tercih edilen tedavi yöntemleri incelenmiştir. Çalışma 196 birey üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Çalışma verileri SPSS 17.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda toplanan verilerin nitel (kategorik) ve nicel (sayısal) olmasına bağlı olarak öncelikle tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Nicel verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler (ortalama , standart sapma $\pm$), nitel verilerin değerlendirilmesinde ise sayı ve yüzde tabloları kullanılmıştır. Nicel veriler değerlendirilirken öncelikle Kolmogorov Smirnow testi ile normal dağılım gösterip göstermediği tespit edilmiştir. Kategorik değişkenlerin istatistiksel değerlendirmesi —Ki-Kare Testi ile analiz edilmiştir. Sonuçlar %95’lik güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir (67).

Tablo 4-1: Bireylerin demografik özellikleri

Demografik özellikler				
	Erkek (74)		Kadın (122)	
Yaş grubu (yıl)	S	%	S	%
18-25	3	4.1	12	9.8
26-33	15	20.3	14	11.5
34-41	20	27.0	30	24.6
42-49	12	16.2	15	12.3
50-57	10	13.5	25	20.5
58-65	7	9.5	17	13.9
66 ve üstü	7	9.5	9	7.4
			p= 0.29	
Yaş ortalamaları	44.3 ± 13.9		44.9 ± 14.2	
	Erkek		Kadın	
Medeni durum	S	%	S	%
Evli	52	70.3	85	69.7
Bekar	22	29.7	37	30.3
			p= 0.92	
	Erkek		Kadın	
Eğitim durumu	S	%	S	%
Okur-yazar	1	1.4	3	2.5
İlköğretim	1	1.4	17	13.9
Lise	23	31.1	32	26.2
Ön lisans	18	24.3	25	20.5
Lisans	23	31.1	36	29.5
Lisansüstü	8	10.8	9	7.4
			p = 0.08	
	Erkek		Kadın	
İş durumu	S	%	S	%
Çalışıyor	53	71.6	53	43.4
Çalışmıyor	6	8.1	43	35.2
Emekli	15	20.3	26	21.3
			p = 0.000*	

Tablo 4-2: Fiziksel aktivite ve sağlık öyküsüne göre dağılım durumları

Düzenli fiziksel aktivite yapma durumu	S	%
Yapmıyor	91	46.5
Haftada toplam 150 dk<	43	21.9
Haftada toplam 150 dk>	62	21.6
Hastalık durumu		
Var	74	37.8
Yok	122	62.2
Ailede hastalık durumu		
Var	104	53.1
Yok	92	46.9
Sigara kullanma durumu		
Kullanıyor	58	29.6
Kullanmıyor	138	70.4

Tablo 4-3: Bireylerin tanı konulmuş hastalık durumları

	Kendisi		Ailesi	
	S	%	S	%
Hipertansiyon	33	45.2	63	60.6
Diyabet	32	43.8	52	50
Kalp-damar hastalığı	15	20.5	43	41.3
Tiroid hastalıkları	11	15.1	4	3.8
Obezite	6	8.2	11	10.6
Alerji	6	8.2	-	-
Kanser	4	5.5	29	27.9
Polikistikover	3	4.1	-	-
İnsülin direnci	2	2.7	-	-
Anemi	2	2.7	-	-
Alzheimer	1	1.4	1	1
Prostat	1	1.4	-	-

***Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.**

Tablo 4-4: Bireylerin en sık belirttiği GİS yakınmalarının dağılımları

	S	%
Mide yanması	34	17.3
Konstipasyon	33	16.8
Diyare	6	3.1
Gastrit	20	10.2
Reflü	24	12.2
Şişkinlik	45	23.0

***Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.**

Tablo 4-5: Bireylerin cinsiyetine göre GİS yakınmalarının bulunma durumları

Cinsiyet	GİS Şikayeti					
	Var (120)		Yok (76)		Toplam (196)	
	S	%	S	%	S	%
Kadın	75	61.5	47	38.5	112	100.0
Erkek	45	60.8	29	39.2	74	100.0

ki kare uygulanmıştır. $p=0.92$

Tablo 4-6: Bireylerin beslenme alışkanlıkları ile GİS yakınma durumlarının dağılımı

Beslenme Durumu	GİS şikayeti				Toplam	
	Var		Yok			
	S	%	S	%	S	%
Yeterli ve dengeli beslenme durumu						
Hiç	16	8.2	11	5.6	27	13.8
Genellikle	86	43.9	47	24	133	67.9
Her zaman	18	9.2	18	9.2	36	18.3
						p = 0.27
Öğün atlama durumu						
Hiç atlamıyor	11	5.6	8	4.1	19	9.7
Nadiren atlıyor	75	38.3	45	23	120	61.2
Sık sık atlıyor	28	14.3	19	9.7	47	24.0
Her zaman atlıyor	6	3.1	4	2	10	5.1
						p = 0.97
Öğün saatleri düzenli mi?						
Düzenli	69	35.2	49	25	118	60.2
Düzensiz	51	26	27	13.8	78	39.8
						p = 0.33
Atıştırma alışkanlığı var mı?						
Var	73	37.2	38	19.4	111	56.6
Yok	47	24	38	19.4	85	43.4
						p = 0.13
Ev dışı yeme sıklığı						
Hiç	7	3.6	-	-	7	3.6
Her gün	15	7.7	3	1.5	18	9.2
Haftada 2-3	31	15.8	28	14.3	59	30.1
Haftada 4-5	10	5.1	8	4.1	18	9.2
Ayda 1-2	57	29.1	37	18.9	94	48.0
						p = 0.03*
Ortalama su tüketimi					1700 ml	

ki kare uygulanmıştır.

Tablo 4-7: Yemek yeme hızına göre GİS şikayeti bulunma durumu

Yeme Hızı	GİS Şikayeti			
	Var		Yok	
	S	%	S	%
Çok yavaş	2	1.7	2	2.6
Yavaş	10	8.2	5	6.6
Normal	36	30	40	52.7
Hızlı	53	44.3	27	35.5
Çok hızlı	19	15.8	2	2.6
Toplam	120	100	76	100

ki kare uygulanmıştır. $p = 0.005^*$

Tablo 4-8: GİS yakınmalarında besin ve bitki kullanımı

	Besin ve bitki kullanımı			
	Kullanıyor		Kullanmıyor	
	S	%	S	%
Sık yaşanan sindirim sistemi rahatsızlığı				
Var	57	53.8	63	70
Yok	49	46.2	27	30

ki kare uygulanmıştır. $p > 0.05$

Tablo 4-9: Bireylerin cinsiyetine göre GİS yakınmalarında besin ve bitki kullanımı

Cinsiyet	GİS yakınmalarında besin ve bitki Kullanımı					
	Kullanıyor		Kullanmıyor		Toplam	
	S	%	S	%	S	%
Kadın	55	45.1	67	54.9	122	100
Erkek	23	31.1	51	68.9	74	100

ki kare uygulanmıştır. $p = 0.03^*$

Tablo 4-10: Bireylerin sindirim sistemi yakınmalarında kullandıkları besin ve bitkiler

Besin ve bitkisel ürün kullanımı		Sık sindirim sistemi rahatsızlığı			
		Var Kullanıyor		Yok Kullanıyor	
		S	%	S	%
Mide yanması	Elma	5	4.2	15	19.7
	Maden suyu	3	2.5	10	13.2
	Leblebi	1	0.8	8	10.5
	Süt	4	3.3	4	5.3
	Nane	3	2.5	4	5.3
	Çiğ patates	1	0.8	3	3.9
	Zencefil	2	1.7	4	5.3
	Ekmek	2	1.7	4	5.3
	Adaçayı	1	0.8	3	3.9
	Çörek otu	1	0.8	-	-
	Küp şeker	1	0.8	-	-
	Kekik suyu	1	0.8	5	6.6
	Kimyon	-	-	3	3.9
	Portakal	-	-	1	1.3
Konstipasyon	Az kaynamış nane-limon	1	0.8	-	-
	Kekik suyu	3	2.5	1	1.3
	Kuru kayısı	18	15	8	10.5
	Kuru incir	3	2.5	10	13.2
	Kavun	1	0.8	3	3.9
	Zeytinyağı	9	7.5	6	7.9
	Bitki çayı	2	1.7	1	1.3
	Salatalık+su	2	1.7	4	5.3
	Keten tohumu	2	1.7	-	-
	Toz çörek otu	1	0.8	-	-

Konstipasyon	Çörek otu yağı	-		1	1.3
	Açlık otu	1	0.8	1	1.3
	Nane- limon	1	0.8	1	1.3
	Yeşil çay	1	0.8	-	-
	Türk kahvesi	1	0.8	-	-
	Acı çehre tohumu	1	0.8	1	1.3
	Acı biber	1	0.8	-	-
	Kuru baklagiller	1	0.8	1	1.3
	Yeşillik salata	1	0.8	-	
	Rezene çayı	-	-	2	2.6

Tablo 4-11: Bireylerin sindirim sistemi yakınmalarında kullandıkları besin ve bitkiler (devam)

Sık yaşanan sindirim sistemi rahatsızlığı					
Besin ve bitkisel ürün kullanımı		Var Kullanıyor		Yok Kullanıyor	
		S	%	S	%
Diyare	Haşlanmış patates	14	11.7	18	23.7
	Kuru türk kahvesi- limon	7	5.8	21	27.6
	Muz	8	6.7	19	25
	Türk kahvesi	4	3.3	3	3.9
	Leblebi	2	1.7	9	11.8
	Kola	4	3.3	10	13.2
	Yoğurt	1	0.8	5	6.6

	Elma	-	-	1	1.3
	Kuru ay	-	-	5	6.6
Gastrit	Sarımsak	1	0.8	-	-
	Kimyon	1	0.8	-	-
	Ekmek	1	0.8	-	-
	Maden suyu	1	0.8	-	-
Reflü	Süt	2	1.7	4	5.3
	Şekerli su	1	0.8	-	-
	Elma	1	0.8	-	-
Şişkinlik	Karbonat	2	1.7	1	1.3
	Maden suyu	15	12.5	2	2.6
	Yeşil ay	4	3.3	1	1.3
	Rezene	5	4.2	1	1.3
	Limon	2	1.7	1	1.3
	Kekik suyu	-	-	1	1.3
	Kimyon	4	3.3	-	-
	Probiyotik yoğurt	1	0.8	-	-

Tablo 4-12: Bireylerin geleneksel tedavi yöntemlerinde kullandıkları bilgi kaynakları

	1.sırada		2.sırada		3.sırada		4.sırada		5.sırada	
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%
Aile büyükleri	57	29.1	46	23.5	31	15.8	30	15.3	32	16.3
Medya(tv, gazete, internet, dergi)	40	20.4	49	25	35	17.4	46	23.5	26	13.3
Doktor	64	32.6	24	12.2	51	26	25	12.8	32	16.3
Herbalistler	25	12.8	40	20.4	28	14.3	59	30.1	44	22.4
Aktarlar	10	5.1	37	18.9	52	26.5	36	18.3	61	30.5

Tablo 4-13: Kullanılan bitkisel ürünleri temin etme yeri/şekli

	S	%
Eczane	53	27
Aktar (açıkta satılan ürünlerden)	81	41.4
Aktar (ambalajlı satılan ürünlerden)	51	26
İnternet	3	1.5
Semt pazarı	5	2.6
Temin etmem	3	1.5

Tablo 4-14: Bireylerin geleneksel ve tamamlayıcı tedaviye yönelme nedenleri

	S	%
Hastalıktan tamamen kurtulmak	52	26.5
İlaçlara güvensizlik	47	24
Kullanıcı deneyimleri	76	38.8
İlaçların yan etkilerinden dolayı	63	32.1
Umutsuzluk ve çaresizlik	100	51
Hekimin verdiği tedaviye destek olmak	76	38.8

*Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

4.4. Türkiye’de ki Hekimlerin Sindirim Problemi Yaşayan Hastaları Tedavi Etme Yöntemleri

2018 yılında İstanbul’a bağlı Sancaktepe İlçesindeki bir eczaneye gelen sindirim problemi yaşayan hastaların reçeteleri incelenmiştir. 100 farklı hastanın reçetesi, 19 farklı doktor tarafından reçete edilmiştir.

Tablo 4-15: Reçetede ki Teşhis ve Hasta Sayıları

Teşhis	Hasta sayısı
Bulantı ve kusma	15
Diyare	13
Gastro-özofajial reflü hastalığı	12
Kabızlık	10
Barsak gazı ve ilişkili durumlar	9
Mide ve duodenum hastalıkları, diğer	9
Gastrit ve duodenit	8
Mide ülseri	7
Dispepsi	5
İrritabl barsak sendromu	5
Anüs ve rektal bölge fissür ve fistülü	4
Duodenum ülseri	3

Tüm reçetelerde müstahzar yazılmıştır. Tıbbı çay tedavisi hekimler tarafından tercih edilmemektedir.

4.5. Türkiye’de ki Eczacıların Sindirim Sistemi Rahatsızlıklarında Kullanılan Tıbbi Çaylara Yönelimi

2018 yılında İstanbul'un çeşitli ilçelerde eczane eczacılığı yapan 30 eczacıya, sindirim problemi gelen hastalara nasıl tedavi uygulandığı, tıbbi çay kullanım oranları sorulmuştur. 30 eczacının da daha önce hiç tıbbi çay hazırlamadıkları belirtilmiştir. 23 tanesinin sadece kullanıma hazır şekilde olan rezene çayı veya adaçayı verdikleri belirtilmiştir.

Ayrıca 30 eczacı da drog elde edebileceği bir depo bilmediklerini belirtmiştir.

5. TARTIŞMA

GİS'in temel görevi besin öğelerinin sindirilmesi, işlenmesi ve sindirilmemiş kalıntıların atılmasıdır (5). GİS aracılığı ile alınan besinler sindirim kanalı boyunca ilerler, sindirim salgıları ile büyük moleküller küçük moleküllere parçalanır, parçalanmış moleküller, su ve elektrolitler emilerek kan dolaşımına katılır (6, 7). Dışarıdan gelen besinler ya da vücudumuzdaki enzimsel problemler gibi birçok sebep sindirim sisteminde sıkıntı yaratır.

Geçmişten ve günümüze insanların en büyük problemlerinden biri sindirim sistemi rahatsızlıklarıdır (3). Günümüzde ICD-10 sınıflandırılmasıyla daha iyi istatistiki bilgiler edinilmektedir (29). Türkiye'de de ICD kodları kabul edilmektedir (32). Bu veriler sayesinde en çok rastalanan sindirim sistemi rahatsızlığının ülser olduğunu biliyoruz (33). Sindirim sistemi rahatsızlığın giderilmesi için çeşitli yöntemler kullanılmıştır (1). M.Ö. 1500 yıllarına ait olduğu tahmin edilen çeşitli bitkisel reçeteler dahi bulunmuştur (2). 20. yüzyılla beraber kimyasal ilaçlarla tedavi dönemine geçilmiştir. Günümüzde insanların kimyasal ilaçların yan etkilerinden çekindikleri için bitkisel ilaçlarla tedavi istekleri oluşmuştur. Bitkisel ilaçların da advers etkileri vardır ancak doğru dozda ve doğru endikasyonda kullanıldıkları zaman yan etkileri minumuma seviyede görülür.

Bitkilerin yarar/zarar oranını değerlendiren kurumlar kurulmuştur. Almanya'da Komisyon E bunlardan biridir. 1984-1994 arasında çalışmaları vardır (4). Günümüzde ise HMPC gibi kurumlar bu görevi sürdürmektedir.

Bitkisel tedavi yöntemleride çeşitlilik gösterir. Bitkilerden elde edilen ekstraktlardan kapsüller, yağlar ve kremler üretilmiştir.

Bu tez çalışmasında ise tıbbi çaylar incelendi. Daha önce kullanılmış, reçete edilmiş çay formüllerini araştırıldı. Almanya tıbbi çay kullanımında örnek ülkelerden bir tanesi olduğu için orada kullanılan kaynaklar incelendi. Eski bir kaynak olan ve eczanelerde el kitabı olarak kullanılan Egbert Meyerin kitabı günümüz bilgileri ışığında değerlendirildi. Güncel Almanca kaynaklarda da benzer reçeteler yer almaktadır.

Türkiye'de ise sindirim sistemi rahatsızlıklarında kullanılan tıbbi çay reçeteleri konusunda yeterli çalışma ve kaynak bulunamamıştır.

Türkiye'de insanların sindirim sistemi problemlerinde nereye başvurdıkları, neler kullandıkları araştırıldı. 2018 yılında Türkiye'nin Mersin ilindeki bir devlet hastanesinde 196 kişi üzerinden yapılan araştırmaların sonucunda bireylerin öncelikle

tedavi için %36.2 olarak hekimlere başvurduklarına ulaşılmıştır (67). Bu oran anketin hastanede yapılmış olmasına rağmen yüksek bir oran değildir. 2018 yılında İstanbul’da bir eczaneye sindirim sistemi rahatsızlığı için gelen 100 reçetenin hiçbirinde tıbbi çay reçetesi görülmemiştir. Bu sonuçlar göstermektedir ki bilinçli bir bireyin öncelikli olarak tedavi için hastaneye gitmiş ve ilacını eczaneden almış olmasına rağmen tıbbi çay reçetesiyle tedavi tercih edilmemiştir.

Tedavi için hastaneye gitmeyen öncelikli olarak aile büyüklerinden ya da çevresinden duyduklarıyla tedavi tercihi yapanların oranı 2018 yılında Mersin’de yapılan çalışmaya göre %29.1’dir. Ayrıca tedavi için bitkisel ürünleri temin etme ve şekli olarak aktarlarda açıkta satılan ürün tercihi %41.4’dür. Aktarlarda kapalı pakette ürün tercihi %26’dır. Eczaneden temin etme oranı %27’dir. Bu oranlar öncelikli olarak insanların temiz ve doğru bir drog bulmanın zor olduğu aktarlarda açık satılan ürünlere yöneldiğini göstermiştir.

2018 yılında İstanbul’da yapılan çalışmayla 30 eczane eczacısının hepsinin tıbbi çay reçetesi hazırlamadıkları ve drog temin edebilecekleri bir depo bilmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar göstermektedir ki öncelikli olarak bitkisel ürünleri eczaneden temin eden bireyler müstahzar ürünlerle karşılaşmaktadır.

Bu tez çalışması sonucunda Türkiye’de hekimler ve eczacıların sindirim sistemi rahatsızlıklarında tıbbi çaya yöneliminin düşük olduğu görülmüştür. Bu oranın yukarılara çekilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Baytop T. *Türkiye’de Bitkiler ile Tedavi, Geçmişte ve Bugün*. İstanbul: Nobel TıpKitabevleri, II; 1999.
2. Zeybek U, Haksel M. *Important medicinal plants and their use in Turkey and around the world*. İzmir: Argefar and Helvacızade Medical Publications; 2010.
3. Forkus B, Ritter S, Vlysidis M, Geldart K, Kaznessis YN. Antimicrobial probiotics reduce salmonella enterica in Turkey gastrointestinal tracts. *Sci Rep* 2017; **7**: 40695.
4. The German Federal Institute for Drugs and Medical Devices. Erişim 01.06.2019. https://www.bfarm.de/SharedDocs/KontaktDaten/Kontakte_intern/Medizinprodukte.html
5. Friedman M. Nutritional consequences of food processing. *Forum Nutr* 2003; **56**: 350-2.
6. Shaheen NJ, Hansen RA, Morgan DR, Gangarosa LM, Ringel Y, Thiny MT, et al. The burden of gastrointestinal and liver diseases, 2006. *Am J Gastroenterol* 2006; **101**: 2128-38.
7. Baysal A, Aksoy M, Besler HT, Bozkurt N, Keçecioglu S, KutluayMerdol T, Pekcan G, Mercanlıgil SM, Yıldız E. *Diyet El Kitabı*. 5. Baskı. Ankara: HatipoğluYayınevi; 2008.
8. Smith ME, Morton DG, The Digestive System - Systems of the Body Series. Edinburgh: Elsevier Churchill Livingstone; 2010.
9. Nishimura T, Suzuki K. Anatomy of oral respiration: morphology of the oral cavity and pharynx. *Acta Otolaryngol Suppl* 2003; **550**: 25-8.
10. Iwanaga J, Nakamura K, Alonso F, Kirkpatrick C, Oskouian RJ, Watanabe K, Tubbs RS. Anatomicalstudy of theso-called "retromolargland": Distinguishing normal anatomy from oral cavity pathology. *ClinAnat* 2018; **31**: 462-465.
11. Laine FJ, Smoker WR. Oral cavity: anatomy and pathology. *Semin Ultrasound CT MR* 1995; **16**: 527-45.
12. Inamoto Y, Saitoh E, Okada S, Kagaya H, Shibata S, Baba M, Onogi K, Hashimoto S, Katada K, Wattanapan P, Palmer JB. Anatomy of the larynx and pharynx: effects of age, gender and heigh trevealed by multidetector computed tomography. *J Oral Rehabil* 2015;**42**:670-7.
13. Merati AL, Rieder AA. Normal endoscopic anatomy of the pharynx and larynx. *Am J Med* 2003;**115 Suppl 3A**:10S-14S.
14. Soybel DI. Anatomy and physiology of thestomach. *SurgClin North Am* 2005; **85**: 875-94, v.
15. Gelberg HB. Comparative anatomy, physiology, and mechanisms of disease production of the esophagus, stomach, and small intestine. *Toxicol Pathol* 2014; **42**: 54-66.
16. Gregorczyk M, Dabkowska A, Tarka S, Ciszek B.The anatomy of the fundic branches of the stomach: preliminary results. *Folia Morphol (Warsz)* 2008; **67**: 120-5.

17. vonTrotha KT, Butz N, Grommes J, Binnebösel M, Charalambakis N, Mühlenbruch G, Schumpelick V, Klinge U, Neumann UP, Prescher A, Krones CJ. Vascular anatomy of the small intestine—a comparative anatomic study on humans and pigs. *Int J Colorectal Dis* 2015; **30**: 683-90.
18. Neundoerfer B. Anatomy and physiology of the autonomic regulation of intestine and the urogenital system. *Suppl Clin Neurophysiol* 2000; **53**: 217-9.
19. Mike M, Kano N. Reappraisal of the vascular anatomy of the colon and consequences for the definition of surgical resection. *Dig Surg* 2013; **30**: 383-92.
20. Tajima Y, Ishida H, Ohsawa T, Kumamoto K, Ishibashi K, Haga N, Osada H. Three-dimensional vascular anatomy relevant to oncologic resection of right colon cancer. *Int Surg* 2011; **96**: 300-4.
21. Bourgouin S, Bège T, Lalonde N, Mancini J, Masson C, Chaumoitre K, Brunet C, Berdah SV. Three-dimensional determination of variability in colon anatomy: applications for numerical modeling of the intestine. *J Surg Res* 2012; **178**: 172-80.
22. Ibukuro K. Vascular anatomy of the pancreas and clinical applications. *Int J Gastrointest Cancer* 2001; **30**: 87-104.
23. Hagai H. Configurational anatomy of the pancreas: its surgical relevance from ontogenetic and comparative-anatomical viewpoints. *J Hepatobiliary Pancreat Surg* 2003; **10**: 48-56.
24. Kimura W. Surgical anatomy of the pancreas for limited resection. *J Hepatobiliary Pancreat Surg* 2000; **7**: 473-9.
25. Nickel F, Hendrie JD, Bruckner T, Kowalewski KF, Kenngott HG, Müller-Stich BP, Fischer L. Successful learning of surgical liver anatomy in a computer-based teaching module. *Int J Comput Assist Radiol Surg*. 2016; **11**: 2295-301.
26. Dong C, Chen YW, Foruzan AH, Lin L, Han XH, Tateyama T, Wu X, Xu G, Jiang H. Segmentation of liver and spleen based on computational anatomy models. *Comput Biol Med* 2015; **67**: 146-60.
27. Mann CD, Briggs CD, Neal CP, Rajesh A, Berry DP. Defining ductal anatomy using CT cholangiography in a patient with gallbladder duplication. *Br J Radiol* 2009; **82**: e175-7.
28. Pasaoglu E, Dursun N, Ozyalvacı G, Hacıhasanoğlu E, Behzatoglu K, Calay O. Comparison of World Health Organization 2000/2004 and World Health Organization 2010 classifications for gastrointestinal and pancreatic neuroendocrine tumors. *Ann Diagn Pathol* 2015; **19**: 81-7.
29. Boerma T, Harrison J, Jakob R, Mathers C, Schmider A, Weber S. Revising the ICD: explaining the WHO approach. *Lancet* 2016; **388**: 2476-7.
30. Lewis M. ICD-10 training: what's the cost and who should receive it? *Med Econ* 2013; **90**: 44.
31. Groenen MJ, Hirs W, Becker H, Kuipers EJ, Van Berge Henegouwen GP, Fockens P, et al. Gastrointestinal endoscopic terminology coding (GET-C): a WHO-approved extension of the ICD-10. *Dig Dis Sci* 2007; **52**: 1004-8.
32. Mutlu N. *Gastrointestinal semptomları olmayan diyabetik hastalarda gastroözofageal reflüsinin araştırılması*, Basılı Tez. İstanbul, 2012.

33. Arıcıoğlu F. Sindirim sistemi hastalıkları ve tedavisi. İçinde *Pratik İlaç Bilgisi. Eczane Çalışanı Eğitimi El Kitabı*. TEB Eczacılık Akademisi; 2008. pp. 20-37.
34. Akbulut G, Çiftçi H, Yıldız E. Sindirim sistemi hastalıkları ve beslenme tedavisi. Ankara, 2008.
35. Mousa H, Hassan M. Gastroesophageal reflux disease. *Pediatr Clin North Am* 2017; **64**: 487-505.
36. Kellerman R, Kintanar T. Gastroesophageal reflux disease. *Prim Care* 2017; **44**: 561-73.
37. Fisichella PM, Andolfi C, Orthopoulos G. Evaluation of gastroesophageal reflux disease. *World J Surg* 2017; **41**: 1672-7.
38. Bor S. Consensus report on gastroesophageal reflux disease in Turkey. *Turk J Gastroenterol* 2017; **28**: S1-S2.
39. Talley NJ, Walker MM, Holtmann G. Functional dyspepsia. *Curr Opin Gastroenterol* 2016; **32**: 467-73.
40. Mearin F, Ciriza C, Mínguez M, Rey E, Mascort JJ, Peña E, ve ark. Clinical Practice Guideline: Irritable bowel syndrome with constipation and functional constipation in the adult. *Rev Esp Enferm Dig* 2016; **108**: 332-63.
41. Mehli M. Üst gastrointestinal sistem *Helicobacter Pylori* infeksiyonlarında *CagA* ve *VacA* gen varlığının spesifik IgA üzerine etkisi, Basılı Tez. Gaziantep, 2007.
42. Meyer E. Tee-Rezepturen Ein Handbuck für Apotheker und Ärzte. Stuttgart: Deutscher Apotheker Verlag; 1995
43. Samuelsson G. Drugs of natural origin. *Apotekarsocieteten* 1999: 148-9.
44. Hedge LC, Lamond JM. *Foeniculum Miller*. In Davis (ed.), *Flora of Turkey* 4: 376-377. Edinburg University Press. Edinburg; 1972.
45. Baytop T. *Türkiye'de Bitkilerle Tedavi*. İ.Ü. Eczacılık Fakültesi Yayınları No. 40, İstanbul, 1984.
46. Muckensturm B, Foechterlen D, Reduron JP, Danton P, Hildenbrand M. Phytochemical and Chemotaxonomic Studies of *Foeniculum vulgare*. *Biological Systematics and Ecology* 1997; **25**: 353-8.
47. Heinrich M, Barnes J, Gibbons S, Williamson EM. *Fundamentals of Pharmacognosy and Phytotherapy*. Chuchhill-Livingstone, pp. 213-214; 2004.
48. Karlsen J, Svendsen B, Chingova B, Zolotovitch G. Studies on the fruits of foeniculum species and their essential oils. *Planta Medica* 1969; **17**: 281-93.
49. Akgul A, The chemical constituents of essential oils of fennel (*Foeniculum vulgare* Mill.) grown in Turkey. *Doğa: Türk Tarım ve Ormancılık Dergisi* 1986; **10**: 301-7.
50. Baldrich AM, Castaño R, Baluja R. Estudio de los aceites esenciales obtenidos de diferentes partes de la planta de Hinojo dulce cultivada en Cuba. *Revista Cubana de Farmacia* 1986; **20**: 101-6.

51. Saleh M, Hashem, F, Grace M, Volatile oil of Egyptian sweet fennel (*Foeniculum vulgare* var. *dulce*. Alef.) and its effects on isolated smooth muscles. *Pharmaceutical and Pharmacological Letters* 2005; **6**: 5-7.
52. Arslan N, Bayrak A, Akgül A. The Yield and Components of Essential Oil in Fennels of Different Origin (*Foeniculum vulgare* Mili.) Grown in Ankara Conditions. *Herba Hungarica* 1989; **28**: 27-31.
53. Damjonovic B, Lepojevic Z, Zivkovic V, Tolic A. Extraction of Fennel (*Foeniculum vulgare*) seeds with supercritical CO₂: Comparison with hydrodistillation. *Food Chemistry* 2005; **92**: 143-9.
54. PDR for Herbal Medicines, 2000. Erişim: 01.06.2019.
https://www.travolekar.ru/arch/Pdr_for_Herbal_Medicines.pdf
55. Dadalioglu I, Evrendilek GA. Chemical compositions and antibacterial effects of essential oils of Turkish oregano (*Origanum minutiflorum*), bay laurel (*Laurus nobilis*), Spanish lavender (*Lavandula stoechas* L.), and fennel (*Foeniculum vulgare*) on common foodborne pathogens. *J Agric Food Chem* 2004; **52**: 8255-60.
56. Milanov S, Maleeva E, Taskov M. Tribestan effect on the concentration of some hormones in the serum of healthy volunteers. *Med-Biol Inf* 1985; **4**: 27-9.
57. European Pharmacopoeia. Council of Europe, Strasbourg s.:395-398, 848-850, 2000.
58. Bowes KM, Zheljazkov VD. Essential oil yields and quality of fennel grown in Nova Scotia. *Hort Science* 2005; **39**: 1640-3.
59. Brand N. *Foeniculum*. In: Hansel R, Keller K, Rimpler H, Schneider G, editors. *Hagers Handbuch der Pharmazeutischen Praxis*. 5th ed. Vol. 5. Drogen E.O. Berlin-Heidelberg-New York-London: Springer-Verlag; pp. 156–181, 1993.
60. Chatzopoulou PS, Koutsos TV, Katsiotis ST. Study of nitrogen fertilization rate on fennel cultivars for essential oil. yield and composition. *Journal of Vegetable Science* 2006; **12**: 85-93.
61. Kurkcuoglu M, Sargin N, Baser KHC. Composition of volatiles obtained from spices by microdistillation. *Chemistry of Natural Compounds* 2003; **39**(4): 355-7.
62. ESCOP. ESCOP MONOGRAPHS, 2nd ed., Great Britain by Biddles U.K. 36-41, 162-168; 2003.
63. Çubukçu B, Meriçli AH, Sarıyar G, Sütülpınar N, Mat A, Meriçli F. *Fitoterapi Yardımcı Ders Kitabı*, İstanbul Üniversitesi: 67-120; 2002.
64. Asero R. Relevance of pollen-specific IgE levels to the development of Apiaceae hypersensitivity in patients with birch pollen allergy. *Allergy* 1997; **52**: 560-4.
65. Asero R. Fennel, cucumber, and melon allergy successfully treated with pollen-specific injection immunotherapy. *Ann Allergy Asthma Immunol* 2000; **84**: 460-2.
66. Zargari A. *Medicinal Plants*. Vol.2. 5th ed. Tehran: Tehran University Publication, 1991.
67. Barlin D. *Yetişkin Bireylerin Sindirim Sistemi Problemlerinde Besin ve Bitkisel Ürün Kullanım Durumları*, Basılı Tez. Ankara, 2018.

HAM VERİLER

FORMLAR

ETİK KURUL KARARI

PATENT HAKKI İZNİ

İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI

SİNDİRİM SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARINDA KULLANILAN TIBBİ ÇAY FORMÜLLERİ

ORIJINALLIK RAPORU

% 19	% 18	% 1	% 5
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	www.istanbulsaglik.gov.tr İnternet Kaynağı	% 2
2	www.beslenme.saglik.gov.tr İnternet Kaynağı	% 2
3	drahmetdobrucali.com İnternet Kaynağı	% 2
4	www.antalyaeo.org.tr İnternet Kaynağı	% 1
5	www.ctf.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
6	www.dicle.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
7	yesilsayfam.com İnternet Kaynağı	% 1
8	www.medikalakademi.com.tr İnternet Kaynağı	% 1

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı	Ramazan Yücel	Soyadı	ÖNER
Doğ.Yeri	Antalya	Doğ.Tar.	08.05.1987
Email	ryuceloner@gmail.com	Uyruğu	T.C

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mez. Yılı
Doktora		
Yük.Lis.		
Lisans	İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi	2011
Lise	Antalya Adem Tolunay Anadolu Lisesi	2005

İş Deneyimi (Sondan geçmişe doğru sıralayın)

	Görevi	Kurum	Süre (Yıl - Yıl)
1.	Eczacı	Ekin Eczanesi	2012-
2.			-
3.			-

Yabancı Dilleri	Okuduğunu Anlama*	Konuşma*	Yazma*	KPDS/ÜDS Puanı	(Diğer) Puanı
İngilizce	Orta	Orta	Orta		

*Çok iyi, iyi, orta, zayıf olarak değerlendirin

	Sayısal	Eşit Ağırlık	Sözel
LES Puanı			
(Diğer) Puanı			

Bilgisayar Bilgisi

Program	Kullanma becerisi

Yayınları/Tebliğleri Sertifikaları/Ödülleri

Özel İlgi Alanları (Hobileri): Fotoğrafçılık

RAMAZAN YÜCEL ÖNER

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SAĞ. BİL. ENST.

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İSTANBUL-2019